

MEYO ACHIMOOWIN

ST. JOHN.

THE GOSPEL

ACCORDING TO

ST. JOHN;

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE OF THE
CREE INDIANS,
OF THE DIOCESE OF RUPERT'S LAND,
NORTH-WEST AMERICA.

LONDON:
PRINTED FOR
THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
—
1855.

Printed by W. M. Watts, Crown Court, Temple Bar.

A KEY TO THE ORTHOGRAPHY.

VOWEL SOUNDS.

<i>ā</i>	sounded as <i>a</i> in hate.
<i>a</i>	.... <i>a</i> .. far.
<i>e</i>	.... <i>e</i> .. me.
<i>i</i>	.... <i>i</i> .. pin.
<i>i</i>	.... <i>i</i> .. thine (when final).
<i>oo</i>	.... <i>oo</i> .. moon, move.
<i>u</i>	.... <i>u</i> .. but, tub.
<i>ew</i>	.... <i>u</i> .. pure.
<i>ow</i>	.... <i>ow</i> .. now.

CONSONANTS.

<i>g</i>	sounded as <i>g</i> in get.
<i>h</i>	.... <i>h</i> .. hard, hat.
<i>k</i>	.... <i>k</i> .. keg.
<i>m</i>	.... <i>m</i> .. me.
<i>n</i>	.... <i>n</i> .. net.
<i>p</i>	.... <i>p</i> .. put.
<i>s</i>	.... <i>s</i> .. sin.
<i>t</i>	.... <i>t</i> .. time.
<i>w</i>	.... <i>w</i> .. was.
<i>y</i>	.... <i>y</i> .. your.
<i>y</i>	.... <i>y</i> .. my (when final).
<i>ch</i>	.... <i>ch</i> .. much, chicken.
<i>kw</i>	.... <i>kw</i> .. awkward.
<i>st</i>	.... <i>st</i> .. stick.
<i>pw</i>	.... <i>pw</i> .. upward.

REMARKS.

(‘) An aspirate or breathing, generally followed by the letters *k*, *t*, and *ch*. It is also used in the locative case; as, *washahikun*, “a house;” *washahikunik*, “in a house:” *wenepāk*, “a lake;” *wenepākoōk*, “in or on a lake.” It also marks the distinction between the personal pronoun second person, *ke* for *keya*, and the particle *ké*, which is the sign of the past tense.

Wé, is a particle expressing a wish or desire, the sign of the optative mood.

Ga, is the sign of the future tense, used only in the indicative mood.

Ka, is the relative pronoun.

Kā, is the sign of the future tense, used only in the subjunctive mood.

Kitta, is a sign of the future tense.

Pā, is a particle signifying “to come.”

M, is sometimes used to signify possession.

J. H.

ISLINGTON,
Feb. 5, 1855.

OO MEYO ACHIMOOWIN

S. JOHN.

PISKÉTUSSINÁHIKUN I.

MAWUTCHE nistum kē étaw Ayumewin, mena Ayumewin kē wechāwāo Munetoowa, mena Ayumewin kē Munetoowew.

2 Āwuko owa mawutche nistum kē wechāwāo Munetoowa.

3 Kákeyow kákwi weya kē osétaw; mena áka weya óche numoweya kákwi kittá kē oséchekatápun ka kē oséták.

4 Weya kē kekeskum pimatissewin; mena pimatissewin kē wastānumakwuk eyinewuk.

5 Mena wastāo wasetāo wunetipiskák; mena wunetipiskaw numoweya kē nissetowāyéatumomukun.

6 ¶ Ké étaw napāo á issitissáwat Muneto, John á issenikasoot.

7 Āwuko owa kē pā wérum, kittá wérumakát oma Wastāo, kákeyow eyinewa kittá tapwárumeyit weya óche.

8 Numoweya weya káchewak āwuko Wastāo, maka kē issitissáwaw kittá wérumakát āwuko Wastāo.

9 Āwuko tapwā Wastāo, ka wastānumowat kákeyow ayiseyinewa ka pā utte otérumeyit uske.

10 Ké ayaw uskeeék, mena uske weya ké osétaw, mena uske numoweya ké kiskāyimik.

11 Ké otétao oot ayana, mena oot ayana numoweya ké wé otinik.

12 Maka túto ka ké otinikoot, áwukwunee ké meeyão soókatissewin kitta ké Munetoowe koosisaneweyit, unehee ote ka tapwātumeyit oo wéyoowin :

13 Ka ké nētawekitchik, numoweya mīkō óche, ápo á itāyētumomukúk meyas, ápo oot itāyētumoowin eyinew óche, maka Muneto óche.

14 ¶ Mena Ayumewin meyasík ké isséche-kasoo, mena ke ké weekimikonow, (mena ke ké wapūtumwanow oo kistāyētakosewin, ookist-āyētakosewin tapiskooth oo pāuko-koosisana Otaweinaw,) ka ké sakuskināskakoot kissā-watissewin mena tapwāwin.

15 ¶ John ké wētumakāo á achimat, mena tāpwāo, omisse, Áwuko owa ka ké achiimuk, Una ka pā uskowitz owussimā itāyētakosew ispeéch neya : weya nekan á ké état ispeéch neya.

16 Mena oo peesakosewin óche kåkeyow keyanow ke ké ótinānow, mena kissāwatissewin kissāwatissewin óche.

17 Weya oonussoowāwin á ké mākinanewúk Moses óche, maka kissāwatissewin mena tapwāwin ké tukosinomukun Jesus Christ óche.

18 Numma oweyük wékach ké wapumāo

Munetoowa; pāuko-Koosisan, ka ayat waske-kuneyeēk Ótawemawa, kē achimō.

19 ¶ Mena āwuko oma oo wéatumakāwin John, ispe Jewuk ā issitissāwatchik ayume-hāwekemawa mena Levitea Jerusalemīk óche kitta kukwāchimayit, Owāna keya?

20 Ākose kē wéatum, mena numma anwātum; maka wéatum, Numoweya neya āwuko Christ.

21 Ākose kukwāchimāwuk, Kākwān maka? Keya che Elias? Ākose omisse itwāo, Numoweya neya. Keya che una ookiskewāhikāo? Ākose omisse itwāo, Numma.

22 Ākose omisse itāwuk, Owāna keya? kitta kē wéatumowukeéetchik unekee ka kē issitissā-hookoyákik. Tanse maka keya ā itisooyun?

23 Omisse itwāo, Neya oweyuk ā tāpwāyan pukwutuskeēk, Osētak kwiusk oo māskunow Tāpayéchekat, ka kē itwāt ookiskewāhikāo Esaias.

24 Ākose unekee ka kē issitissāhoōtchik kē Phariseewewuk.

25 Ākose kukwāchimāwuk, mena omisse itāwuk, Tanāke maka wāche seekahātakāyun, keespin numoweya keya āwuko Christ, ápo Elias, ápo una ookiskewāhikāo?

26 John nuskwāwussehāo, omisse, Ne seekahātakan nippe óche: maka une pāuk ke weche-kapowistakoowaw, āka wawach ā kiskāyim-ayāk;

27 Āwuko owa, ka pā uskowit owussimā itāyétkosew ispeēch neya, oo muskesināapea āka wawach ā itāyétkosewuk kitta apáhumwuk.

28 Ohoo kākwia kē tochekatāwa Bethabaraïk ukamik Jordan, itta John ka kē seekahātakāt.

29 ¶ Weäpük John wapumāo Jesusa ā pā natikoot, ākose itwāo, Kunowapumeék Oo Mayutchikoomisa Muneto, ka otinük muchétewin uskeék òche.

30 Āwuko owa ka kē ituk, Net uskowik napāo owussimā ā itāyētakosit ispeéch neya : weya nekan ā kē état ispeéch neya..

31 Mena numoweya ne kē kiskāyimaw : maka kittä kō kiskāyimikoot Israela, āwuko òche wâche pâche seekahātakāyan nippe òche.

32 Akose John wétum, omisse, Ne kē wapumaw Åchâk ā nasuskät kēche kesikoók òche tapiskooth omémew, akose twâhototak.

33 Mena numoweya ne kē kiskāyimaw : maka una ka kē issitissâhoot kittä seekahātakāwuk nippe òche, āwuko ne kē itik, Piko una kā wapumimut Åchâkwa ā nasuskâyit, mena ā twâhototakoot, āwuko una kā seekahātakāt ka Kunatisseyit Åchâkwa òche.

34 Mena ne kē wapútān, mena wétān ā Munetoowe-Koosisanewit owa.

35 ¶ Mena wëapük John nepowew, mena nesoo oo kiskinôhumowakuna ;

36 Mena ā kunowapumat Jesusa mākwach ā pimôtâyit, omisse itwāo, Kunowapumeék Oo Mayutchikoomisa Muneto !

37 Mena āwukwunik nesoo kiskinôhumowakunuk pâtowâwuk ā pekiskwâyit, mena pimitissâwâwuk Jesusa.

38 Ākose Jesus kwāskeew, mena wapumāo ā pimitissāhookoot, mena omisse itāo, Kākwan nātoonumāk? Omissé itāwuk, Rabbi, (ka itwāk, ā wētumeēk, Ookiskinōhumakāo,) tantā āyayun?

39 Omissé itāo, Pā wapūtumook. Kē pā itoōtāwuk mena wapūtumwuk itta āyayit, mena weetuppimāwuk āwuko ka kesikak : weya mākwach ātookwā metatút tipāhikun.

40 Andrew, Simon Peter oo'chewama, āwuko pāuk ka nesitchik ka kē pātowatchik Johna ā ayumeyit, mena pimitissāwatchik.

41 Nistum miskowāo weya oo'chewama Simon, mena omisse itāo, Ne kē miskowanen Messias, ka itwāk ā wētumeēk, Christ.

42 Ākose pātoowāo Jesusa. Ākose ispe Jesus wēapumat, omisse itwāo, Keya Simon oo' koosisa Jona : Cephas ke ga issenīkatik-owin, ka itwāk ā wētumeēk, Ussine.

43 ¶ Wēapūk Jesus wē itoōtāo Galileeik, mena miskowāo Philipa, ākose omisse itāo, Pimitissahoon.

44 Philip maka Bethsaidaik kē ócheew, oot otānowewāk Andrew mena Peter.

45 Philip miskowāo Nathanaela, mena omisse itāo, Ne kē miskowanen, unehee Moses oonussoowāwinik, mena kiskewāhik-āwuk, ka kē mussināwatchik, Jesus Nazarethik ka ócheet, oo' koosisa Joseph.

46 Ākose Nathanael omisse itāo, Meyo kākwan na kitta kē ócheemukun Nazarethik óche? Philip omisse itāo, Pā wapūta.

47 Jesus wapumāo Nathanaela ā pā natikoot, mena itwāo, Wapumeék Israelite tapwā, aka muche kākwí kākeskakoot!

48 Nathanael omisse itāo, Tantā wāche kiskāyimeyun? Jesus nuskwāwussehāo mena omisse itāo, Ā moyā nuttomisk Philip, ispe sepa meenisātikoók ā ayayun, ke kē wapumitin.

49 Nathanael nuskwāwussehāo mena omisse itāo, Rabbi, ke Munetoowe-Koosisanewin; ke Kēche Okemawin Israelik.

50 Jesus nuskwāwussehāo mena omisse itāo, Chikāma omisse ā kē ititan, ke kē wapumitin sepa meenisātikoók, ke tapwātān na? owussimā kēche kākwia ke ga wapūtān ispeéch ohoo.

51 Akose omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititin, Patima ke ga wapūtān kēche kesik ā paskētāpuyik, mena oot itwāhakuna Muneto ā ópiskayit mena ā nasuskātotowayit napāo oo' Koosisana.

PISKÉTUSSINÁHIKUN II.

Ākose nāstoo kesikak wekētoonanewun Cana Galileeik; mena Jesus oo' kaweya ākota kē ayayewa:

2 Mena Jesus kē nutoomaw, ussitche oo kiskinōhumowakuna, wekētoowinik.

3 Ākose ispe nātowāyētūkik soominapöe, oo' kaweya Jesus omisse itik, Nummawawach ayawuk soominapöe.

4 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tanse weya keya wā itapucheheyun? ne tipāhikun numma āskwa ochéchepuyew.

5 Oo' kaweya utooskāyakuna omisse itā-yewa, Piko kākwi ā itikooyāk, itotumook.

6 Ākose ākota ustanewunwa nikootwasik ussinewe nippe ussewutchekuna, ka kē isse totūkik Jewuk ā pākehitissootchik, nantow nesoo ápo nistoo firkina pauk ā tāpuskināk.

7 Jesus omisse itāo, Mooskinātak nippe ussewutchekuna nippe óche. Ākose metoone mooskinātawuk.

8 Ākose omisse itāo, Otinumook ākwa, mena itoōtutoweék ka tipāyētūk wékōtoowin. Ākose itoōtutowāwuk.

9 Ispe ka tipāyētūk wékōtoowin kā kochis-tūk nippe soominapoōk ā kē isséetaweēt, mena āka ā kiskāyētūk tantā wāchemukuneyik : (maka utooskāyakunuk ka kē otinūkik nippe kiskāyētumwuk;) ka tipāyētūk wékōtoowin nutoomāo napāwa ka wekētooyit,

10 Mena omisse itāo, Kākeyow oweyuk mitchimach ustāw ā meywasineyik soomin-apoe; ākose ispe eyinewa metoone kā minik-wāyitche, ākose unima āka ka meywasik: maka keya ke kē kunowāyētān ā meywasik soomin-apoe unoōch isko.

11 Oma mawutche nistum ā mamuskache isséchekāt Jesus Cana Galileeik, mena ā wap-ūteywāt oo kistāyētakoosewin; ākose oo kisk-inōhumowakuna tapwātak.

12 ¶ Kā tuyawepuyik oma itōtāo Caper-naumik, weya, mena oo' kaweya, mena oo' chewama, ussitche oo kiskinōhumowakuna:

ākose numoweya mēchāto kesikawa ākota ayawuk.

13 ¶ Ākose Jewuk oo wēkōkāwinewaw passover kissewak étukwun, mena Jesus Jerusalemik itôtāo,

14 Mena miskowāo ayumehāwekumikoōk unehee ka utawakāyit ayapāwa mena mayutchikwa mena omémewa, mena ka māskootoonayit sooneyawa ā uppeiyit :

15 Ākose kā osélat pusustâhikun pemenükwanisa óche, wuyoweetíssâwāo kâkeyow ayumehāwekumikoōk óche, ussitche mayutchikwa, mena ayapāwa; mena seekissimāo oo sooneyameyewa ka māskootoonayit sooneyawa, mena kowewâpinum meechesoowinâtikwa ;

16 Ākose omisse itāo unehee ka utawakāyit omémewa, Otineékokook okee ota óche ; ākaweya utawâwekumik issétak n' Ótawe oo waskahikun.

17 Ākose oo kiskinôhumowakuna kunokisksiseyewa unima ka itussinâhikatâyik, Ā ispeétyétuman k'ake ne kittumookoon.

18 ¶ Ākose Jewuk pekiskwâwuk mena itâwuk, Kâko kiskahikun wéapûteyeyâk, kisaspinâ teyootumun ohoo kâkwia ?

19 Jesus pekiskwâo mena itâo, Nissewunachétak oma ayumehâwekumik, ākose kâ nistoo kesikake ne ga wuniskanâ.

20 Ākose Jewuk itwâwuk, Nâo metunow mena nikootwasik pipoonwa kâ moyawepuya-ewa ā moyâ keséchekatâk oma ayumehâwe-

kumik, äkose na maka keya kē nistoo kesikake ke ga kē chimutan ?

21 Maka oot ayumehāwekumikoowe w'eyow ka ayimotūk.

22 Ispe maka wāniskat nippoowinik ḍche, oo kiskinōhumowakuna kunokiskiseyewa oma ā kē itikootchik ; äkose tapwātumwuk mussināhkāwina, mena Jesus oot ayumewin ka kē itwāt.

23 ¶ Akwa ispe Jerusalemik ā ayat passover, wékōtoowe kesikaw, méchāt tapwātumwāwuk oo wéyoowineyew, ispe wéapútum-watchik mamuskache isséchekāwina ka kē totūk.

24 Maka Jesus numoweya kē tapwāwukāyimāo, weya ā kiskāyimat kākeyow ayiseyinewa,

25 Mena numoweya kē nutowāyētum oweya kitta wétumakoot ā isse ayayit eyinewa : weya ā kiskāyētūk kākwan ā kekeskakooyit eyinewa.

PISKÉTUSSINĀHIKUN III.

Kē étaw napāo Phariseewuk ḍche, Nicodemus ā issenikasoot, ā tipāyimat Jewa :

2 Åwuko owa kē pā natāo Jesusa nepatipisk, mena omisse itāo, Rabbi, ne kiskāyētānan ā kiskinōhumakāweyun Munetoök ā ḍcheeyun : weya numma oweyuk kitta kē totūk ohee mamuskache isséchekāwina ka totumun, patima Munetoowa wechehikootche.

3 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Tap-

wā, tapwā, k' ititin, Keespin āka napāo nētawekitchē mena, numoweya kittā kē wapūtum Muneto oot otānowewin.

4 Nicodemus omisse itāo, Tanse kā kē isse nētawekit napāo ispe kissāyinewitche? kittā na kē kekeskak oo' kaweya mena, ākose kittā nētawekit?

5 Jesus pekiskwāo omisse, Tapwā, tapwā, k' ititin, Keespin āka napāo nētawekehikootche nippe mena Áchākwa, numoweya kittā kē pétookwāo Muneto oot otānowewinik.

6 Unima ka nētawekemukūk meyasik óche weyasewun; mena unima ka nētawekemukūk Áchākoók óche áchākoowun.

7 Ákaweya mamuskata ā ititan, Kittā nētawekeyun mena.

8 Yootin piko ittā ā itāyētumomukūk oōtin, mena ke pātān ā pimwāwāsteēk, maka numoweya ke ga kē wētān tantā wācheemukūk, mena tantā ā itōtāmukūk: ākose moyam ā isse ayat kākeyow oweiyuk Áchākoók ka óche nētawekit.

9 Nicodemus pekiskwāo mena omisse itāo, Tanse kā kē isse ēkeékee ohoo kākwia?

10 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Numma che ke kiskinóhumakāwekemawin Israēlik, ākose nummawawach ke kiskāyētān ohoo kākwia?

11 Tapwā, tapwa, k' ititin, Ne pekiskwatānan unima ka kiskāyētumāk, mena ne wētānan unima ka kē wapūtumāk; ākose numma-

wawach ke wé otinānawaw ne wétumakāwin-enan.

12 Keespin ke kē wétumatin uskewe kākwia, ākose numoweya ke wé tapwātān, tanse kā kē isse tapwātumun, keespin wétumatane kēche kesikoowe kākwia?

13 Mena numoweya oweyuk kē ópiskaw kēche kesikoók isse, piko una ka kē pā nas-uskāt kēche kesikoók óche, Napāo oo' Koosisan ote kēche kesikoók ka ayat.

14 ¶ Mena tapiskooch Moses ka kē isse ópinat kenāpikwa pukwutuskeeék, ākose moyam mena kā isse ópineét napāo oo' Koosisan :

15 Piko una tapwātowatche numoweya oo ga nissewunatisséty, maka oo ga ayáty kakekā pimatissewin.

16 ¶ Weya Muneto ā ispeečhe saketāpun uske, kē mākew oo pauko-Koosisana, piko una tapwātowayitche numoweya oo ga nissewunatisséty, maka oo ga ayáty kakekā pimatissewin.

17 Weya Muneto kē pā issitissáwāo oo' Koosisa uskeeék numoweya kittā nissewuna-chétayit uske; maka uske weya óche kittā kē pimatuneyik.

18 ¶ Una ka tapwātowat numoweya nissewunatissew: maka una āka ka tapwātowat assi nissewunatissew, weya āka ā tapwātumwat oo wéyoowineyew oo pāuko-Koosisana Muneto.

19 Mena āwuko oma nissewunatissewin, wastāo a tukosinomukúk uskeeék, ākose eyine-

wuk yayow kē sakētawuk wunetipiskissewin ispeēch wastāo, weya oot itotumoowinewawa āka ā kwiuskwuneyikee.

20 Weya kākeyow oweyuk ka muchētit pukwatum wastāo, mena numoweya pā natum wastāo, kittā āka kiskāyētumoōt oot itotumoorina.

21 Maka una ka totūk tapwāwin pā natum wastāo, oot itotumoowina kittā nookwuneyikee, weya ā itāyētumeyit Munetoowa ā itotūk.

22 ¶ Kā muyawepuyikee ohoo kākwia Jesus pā itōtāo mena oo kiskinōhumowakuna uskeēk Judea ; mena ākota kē wechāwāo, mena seekahātakāo.

23 ¶ Mena John weesta kē seekahātakāo Ḥenonik kissewak Salim, chikāma mistahe nippe ākota ā ayayik : mena kē pā itōtāwuk, mena kē seekahātowawuk.

24 Weya John āka chāskwa kipāhotoowinik ā āyeēt.

25 ¶ Ākose kukwāchētoowin étukwun kāche-wak ateēt John oo kiskinōhumowakuna mena Jewuk ā ayimotūkik kechistehitoo-win.

26 Mena pā natāwuk Johna, mena omisse itāwuk, Rabbi, una ka kē wechāwisk ukamik Jordanik, ka achimut, weya mena seekahātakāo, mena kākeyow eyinewa pā natik.

27 John pekiskwāo mena itwāo, Napāo numoweya kākwi kittā kē ótinum, patima kēche kesikoōk óche meeyeētche.

28 Kâchewak keyawaw ke kiskâyêtânawaw, a kë itwâyan, Numoweya neya Christ, maka neya una ka kë nekan issitissâhoôt.

29 Una ka ayawat iskwâwa ka wekêtoyit âwuko napâo ka wekêtoot : maka oo'tootâma napâo ka wekêtoot, ka nepoweyit mena ka pâtakoot, mumâtakooseyewa naspitch chikâma a pâtowayit napâwa ka wekêtoyit : oma ne mumâtakoosewin tipepuyew.

30 Owusimâ weya kitta itâyêtakoosew, maka neya nôtow ne ga itâyêtakoosin.

31 Una ispimîk ka ôcheet owusimâ itâyêtakoosew ispeech kâkeyow oweyuk : una uskeek ka ôcheet uskewe itatissew, mena uske ayimotum : una këche kesikoôk ka ôcheet owusimâ itâyêtakoosew ispeech kâkeyow oweyuk.

32 Mena ka kë wapûtûk mena pâtûk, âwukwâywew weyêtûk ; mena numoweya oweyuk otinumwâo oo wétumakâwin.

33 Una ka kë otinûk oo wétumakâwineyew soôkustaw Munetoowa a tapwâwineyit.

34 Weya unehee Muneto ka kë issitissâwat pekiskwâo oo pekiskwâwineyewa Munetoowa : weya Muneto numoweya piko upisees Âchâkwa a kë meeyat.

35 Ótawemaw sakehâo Ookoosisa, mena kë meeyao kâkeyow kâkwi oo' chécheyeek.

36 Una ka tapwâtowat Wâkoosiseek ayaw kakekâ pimatissewin : mena una aâka ka tapwâtowat Wâkoosiseek numoweya pimatissewin kitta wapûtum ; maka oo kissegassewineyew Munetoowa ayaw.

PISKÉTUSSINĀHIKUN IV.

ISPE maka ka Tipāyéchekāt kāskāyéétūk Phari-seewa ā pātumeyit Jesusa ā osehayit mena seekahátowayit owusimā mēchāt kiskinōhumowakuna ispeéch John,

2 (Ata Jesus āka weya kāchewak ā seekahá-takāt, maka oo kiskinōhumowakuna,)

3 Ké nukutum Judea, mena sipwātāo Galileeik isse.

4 Mena maka kitta utte kupiskúk Samaria.

5 Ākose tākoseék kēche waskahikuník Samaria, Sychar ka isseníkatāk, kissewak unima uske Jacob ka kē meeyat oo' koosisa Josepha.

6 Ākose Jacob oo moonāhipan ākota aya-yew. Jesus maka, ā uyāskoosit ā pimōtāt, uppew tūkoóch moonāhipaník ; maskooch ā apéta kesikayik.

7 Pā itótāo iskwāo Samariaík ā ócheet kitta otinúk nippe : Jesus omisse itāo, Minahin.

8 (Weya oo kiskinōhumowakuna kēche waskahikuník ā itótāyit kitta utawāyit mechim.)

9 Ākose iskwāo Samariaík ka ócheet omisse itāo, Tantā ā ékeék āwuko, keya ā Jeweyun, minahin ka iseyun, neya ā Samaritan iskwā-weyan ? weya Jewuk āka ā otootāmiskowatchik Samaritana.

10 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo,

Keespin kiskāyētumwut oo mākewin Muneto, mena owāna una ka itisk, Minahin ; ke ga kē nutotumowāty, ākose ke ga kē meeyikoōty pimatissewe nippe.

11 Iskwāo omisse itāo, Okemaw, numma kākwi ket ayan kitta ḍche otinekakāyun, mena moonāhipan timew : tantā maka ḍche āyayun unima pimatissewe nippe ?

12 Owusimā na ke kistāyētakoosin ispeēch n' ḍtawenan Jacob, ka kē meeyikoyāk moonāhipan, mena weesta ka kē minīkwāt ākota ḍche, mena oot owasimisa, ussitche oo pisiskeema ?

13 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Piko una minīkwātche oma nippe kitta nōtāyapakwāo mena :

14 Maka piko una minīkwātche unima nippe kā meeyuk numoweya wēkach kitta nōtāyapakwāo ; maka unima nippe kā meeyuk kitta kunoskak moonāhipan nippe ā moōkechewuneyik kakekā pimatissewinik isse.

15 Iskwāo omisse itāo, Okemaw, meeyin oma nippe, kitta āka nōtāyapakwāyan, mena kitta āka pā itōtāyan ota kitta otinuman nippe.

16 Jesus omisse itāo, Neyá, nutowe nutoom ke napām, mena pā itōtā ota.

17 Iskwāo pekiskwāo mena omisse itāo, Numoweya n'oona pāmin. Jesus omisse itāo, Kwiusk ket itwan ka itwāyun, Numoweya n'oona pāmin :

18 Weya ā kē ayawutchik neanun napāwuk;

mena una unoóch ka ayawut nummayāo ke napām : ākota teápwāyun ka itwāyun.

19 Iskwāo omisse itāo, Okemaw, ne wap-ūtān ā kiskewāhikāweyun.

20 N' ḍtawenanuk kē otētuppewuk ota wutchék ; mena ket itwan, Jerusalemik ākota eyinewuk oo ga putuppétawaw.

21 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tapwātowin, tipāhikun kitta ochéchepuyew, ispe āka ota wutchék, ápo Jerusalemik, kā putuppeestowāk Ótawemaw.

22 Ket otētuppeestānawaw unima āka ā kiskāyéatumāk : net otētuppeestānan unima ā kiskāyéatumāk : weya pimachehoowin Jewuk kitta ḍchemukúk.

23 Maka tipāhikun kitta ochéchepuyew, mena ākwa ayaw, ispe tāpwā ootayumehawuk kā putuppeestowatchik Ótawemawa oot áchāk-oowāk mena tapwāwinik : weya Ótawemaw nutowāyéatum ākose kitta isse putuppeestāt.

24 Muneto Áchākoowew : mena unekee ka putuppeestowatchik kitta putuppeestowāwuk oot áchākoowāk mena tapwāwinik.

25 Iskwāo omisse itāo, Ne kiskāyéatum Messias kitta tukoseék, Christ ka isseníkasoot : ispe tukoseéke, kākeyow kākwi ne ga wētum-akoonan.

26 Jesus omisse itāo, Neya ka weche pek-iskwāmitan, Neya āwuko.

27 ¶ Ákose mākwach oo kiskinōhumowakuna tukosineyewa, mena mamuskatumeyewa

ā weche pekiskwāmayit iskwāwa: maka numma oweya omisse itik, Kākwān nātoonumun? ápo, Tanāke wāche weche pekiskwāmut?

28 Iskwāo maka nukutum oo kwapekakun, mena sipwātāo kēche waskahikuník isse, mena omisse itāo eyinewa.

29 Pā wapumeék pāuk napāo, ka kē wētumowit kākeyow kākwi ka kē pā itotuman: numma che āwuko owa Christ?

30 Ākose sipwātāwuk kēche waskahikuník óche, mena pā otētāwuk.

31 ¶ Mākwach ākota oo kiskinóhumowakuna sékimik, omisse, Okemaw, mechesoo.

32 Maka omisse itāo, Net ayan mechim kitta mecheyan āka ā kiskāyētumāk.

33 Āwuko óche ookiskinóhumowakuna kukwāchētooyewa, Oweya na kē pātwak kā mechit?

34 Jesus omisse itāo, Ne mechim kitta totuman oot itāyētumoowin una ka kē issitis-sāhoot, mena kitta keesētawuk oot utooskāwin.

35 Numma che ket itwanawaw, Kāyapitch nāoo pesimwa, ākose kā ochēchepuyik munisikāwe kesikaw? matika, k' ititinawaw, Ópinumook k' iskesikoowawa, mena kunowapūtumook kistikana; assi wapiskawa kitta munisikāk.

36 Mena una ka munisikāt ótinum tipāhumakoowin, mena mawutchētaw kistikana

kakekā pimatissewinik isse: una ka pukitin-ikāt mena una ka munisikāt oo ga mumātak-oosētawaw tapiskooch.

37 Mena ota òche unima itwāwin ā tap-wāmukūk, Pāuk pukitinikāo, mena kotuk oweyuk munisikāo.

38 Ke kē issitissâbootinawaw kitta munisikāyāk itta āka ka kē utooskatumāk: kotukuk ayiseyinewuk kē utooskāwuk, maka keyawaw ket ayanawaw oot utooskāwinewawa.

39 ¶ Mena mēchāt Samaritanuk ākota kēche waskahikunik tapwātowāwuk weya iskwāo oot itwāwin òche, ka kē itwāt, Ne wētumak kâkeyow kākwi ka kē pā totumwuk.

40 Ākose ispe Samaritana kā natikoot, sēkimāwuk kitta weetuppimikootchik : ākose nesoo kesikawa ākota kē ayaw.

41 Mena owusimā mēchāt tapwātumwuk weya kâchewak oot ayumewin òche ;

42 Mena itāwuk iskwāwa, Ākwa ne tapwātānan, numoweya ket itwāwin òche : maka neyanan kâchewak ā kē pātowukeēt, mena ne kiskāyētānan owa tapwā una Christ, ka Pimachētat uske.

43 ¶ Ākose ispe nesoo kesikawa kā tuyawepuyikee kē sipwātāo ākota òche, mena kē itōtāo Galileeēk.

44 Weya Jesus kâchewak kē itwāo, ookiskewāhikāo oot uskeeēk kistāyimikoowin numma ayaw.

45 Ispe maka tākoseēk Galileeēk, Galileana

meyo otinik, a kē wapútūkik kākeyow kākwia ka kē totūk wékōtoowinik Jerusalemik: chikāma weyawaw mena a kē itótātchik wékōtoowinik.

46 Ákose Jesus itótāo mena Cana Galileeik, itta nippe soominapoók ka kē isséitat. Ákose kē étaw pāuk kēche okemaw, oo' koosisa a ákooseyit Capernaumik.

47 Ispe kā pátuk Jesusa a kē pā itótāyit Galileeik Judea óche, natāo, mena pukoosāyimāo kitta pā māhiskumeyit, mena kitta kekāhayit oo' koosisa : weya kákach a nippeyit.

48 Ákose Jesus omisse itāo, Patima kē wapútumune kiskahikuna mena mamuskache kākwia, numoweya ke ga tapwātān.

49 Kēche Okemaw omisse itāo, Okemaw, pā māhiska a moyā nippit net owasimis.

50 Jesus omisse itāo, Kewā; ke' koosis pimatissew. Ákose una napāo tapwātumwāo oot ayumewineyew Jesusa ka kē itikoot, mena kewāo.

51 Ákose a utte māhiskük, oot utooskāyakuna nukiskak, mena wétumak, omisse, Ke' koosis pimatissew.

52 Ákose kukwāchimāo unima tipáhikun ispe a mache meyo ayayit. Ákose omisse itāwuk, Otakoseék mākwach tāpukoóp tipáhikun kissesoowe ákoosewin nukutik.

53 Ákose Ótaweya kiskāyétumeyewa mākwach aawuko tipáhikun, ispe Jesusa ka kē itikoot, Ke' koosis pimatissew : ákose kāchewak

weya tapwātum, mena kākeyow ā itusseyit oo waskahikunik.

54 Āwuko oma mena neeswaw Jesus ā mamuskache isséchekāt, ispe ā kē pā itōtāt Galileeik Judea óche.

PISKÉTUSSINAHIKUN V.

ĀKOSE kē étukwun Jewuk oo wékōtoowine-waw ; mena Jesus itōtāo Jerusalemik isse.

2 Ākota Jerusalemik kē étukwun wanepāyaw kissewak mayutchikwuk oot iskwātām-ewāk, Hebrew keeswāwinik Bethesda ka isse-nikatāk, neanun piskétwaskahikunisa itta ā étukwúkee.

3 Peéche ākota pimisinwuk mēchāt ootāk-oosewuk, āka ā wapitchik, āka ā nētaōtātchik, ā nipoomukissitchik, ā pātatchik nippe kittawuskowétaweé.

4 Weya kēche utooskāyakun askow itōtāo wanepāyāk, mena wuskowéta wippe : oweyuk maka ispe nippe kā wuskowéta weétche nistum ā pūkopāt kē pimachehaw piko toowe ákoos-ewin ka kē ayat.

5 Mena pāuk napāo ākota oot ayāty, ā kē ákoosit nistometunow mena ayānanāosap pip-oonwa.

6 Ispe Jesus weäpumat ā pimisineyit, mena kāskāyétuk ākwa kinwās ā ákooseyit, kē itāo, Ke wé pimachehikoosin na?

7 Ootākoosewa omisse itik, Okemaw, Num-

oweya net ayawaw napāo, ispe nippe wāskow-inikatake, kitta pukitinit wanepāyāk : maka āspeēche itōtāyan, kotuk ne nekanōtak ā pūk-opāt.

8 Jesus kē itāo, Wuniska, otina ke nippāwin, mena pimōtā.

9 Ākose sāmak owa napāo kē pimachehaw, mena otinum oo nippāwin, mena kē pimōtāo : mena āwuko kesikaw kē ayumehākesikaw.

10 ¶ Maka Jewuk omisse itāwuk unehee ka kē pimachehimeēt, Unoōch ayumehākesikaw : numoweya ke tipetotān oonussoowāwina ka nuyūtumun ke nippāwin.

11 Omisse itāo, Una ka kē pimachehit, āwuko ka kē isit, Otina ke nippāwin, mena pimōtā.

12 Ākose kukwāchimāwuk, Owāna una napāo ka kē itisk, Otina ke nippāwin, mena pimōtā ?

13 Ākose una ka kē pimacheheēt numoweya kiskāyētum owāyewa unehee ka kē pimachehikoot : weya Jesus ā kē sipwātahissoot, ookistukāwe ayiseyinewuk itta ā kē ayayit.

14 Patima Jesusa miskak ayumehāwekumiikoōk, mena omisse itik, Matika, ke pimachehikowin : ākaweya mena muchéte, āka owusimā muche kākwi kitta otētikoyun.

15 Una napāo sipwātāo, mena wētumowāo Jēwa Jesusa unehee, ka kē pimachehikoot.

16 Āwuko óche Jewuk kē pukwatāwuk

Jesusa, mena nutoonumwuk kitta nipâhatchik, chikâma ā kē totûk ohoo kâkwia ā ayumehâ-kesikayik.

17 ¶ Maka Jesus omisse itâo, N'ótawe kē pâ utooskâo unoôch isko, mena neya net utoos-kan.

18 Owusimâ âkwa Jewuk nutoonumwuk kitta nippâhatchik, numoweya piko ā kē peek-oonûk ayumehâkesikaw, maka ussitche ā kē itwât Muneto N'ótawe, ā Munetôkasoooyit.

19 ¶ Âkose Jesus pekiskwâo mena omisse itâo, Tapwâ, tapwâ, k' ititinawaw, Wâkoosiseék numoweya kâkwi kitta kē pâuko kuskétaw, maka kâkwia ā wapumat Ótawemawa ā totumeyit: weya piko kâkwia ā totumeyit, ohoo kâkwia neesta totum Wâkoosiseék.

20 Weya Ótawemaw ā sakehat Wâkoosiseyit, mena wapútinâo kåkeyow kâkwia weya kåchewak ka kē totûk : mena kitta wapûteyâo owusimâ kêche isséchekuna ispeéch ohoo, kitta kē mamuskatumâk.

21 Weya Ótawemaw ka isse wuniskanat oonipewa, mena ka isse pimatissiskowat ; âkose neesta Wâkoosiseék ā isse pimatissiskowat unehee ka itâyimat.

22 Weya Ótawemaw numoweya oonussoo-watâo oweya, maka kē meeyâo kåkeyow oonus-soowâwin Wâkoosiseweët :

23 Kåkeyow ayiseyinewuk oo ga kistâyim-âtawaw Wâkoosiseweët, moyam ka isse kistâ-

yimatchik Ōtawemawa. Una āka ka kistāyimat Wākoosiseweēt numoweya kistāyimāo Wāōtaweweēt ka kē pā issitissāhookoot.

24 Tapwā, tapwā, K' ititinawaw, Una ka pātūk net ayumewin, mena tapwātowatche unehee ka kē pā issitissāhooyit, ayaw kakekā pimatissewin, mena numoweya kitta otētum nissewunachehoowin; maka kupiskum nippoowin pimatissewinik isse.

25 Tapwā, tapwā, K'ititinawaw, Tipāhikun kitta ochéchepuyew, mena unoōch ayaw, ispe oonippewuk kā pātowatchik Munetoowe-Koosisana : mena unekee kā pātūkik kitta pimatissewuk.

26 Chikāma tapiskooch Ōtawemaw ka isse kekeskūk pimatissewin ; ākose kā isse meeyat Wākoosiseweēt neesta kitta kekeskumeyit pimatissewin ;

27 Mena kē meeyat tipāyéchekāwin kitta oonussoowāyit, chikāma weya ā napāo Koosisanewit.

28 Ākaweya mamuskatumook oma: weya tipāhikun kitta ochéchepuyew, itta kākeyow unekee nikwāuskanik ka ayatchik kitta pātowatchik,

29 Mena kitta pā wuyoweewuk ; unekee kā totūkik meyo kākwi, wuniskawinik pimatissewinik isse ; mena unekee ka kē totūkik muche kākwi, wuniskawinik nissewunachehoo-winik isse.

30 Numoweya ne kuskētan neya kāchewak

kākwi kitta totuman : ā isse pātuman, net isse oonussoowan : mena n'oonussoowāwin kwiusk-wun ; chikāma numoweya neya kāchewak net itāyētumoowin ne nutoonān, maka oot itāyē-tumoowin Ótawemaw ka kē pā issitissāhoot.

31 ¶ Keespin neya kāchewak net achim-isoon, net achimoowin numoweya tapwā-mukun.

32 Étaw kotuk ā achimit ; mena ne kiskā-yētān unima achimoowin ka achimit neya tapwāmukuneyew.

33 Ke kē kukwāchimawaw John, ākose kē achimoo tapwāwinik isse.

34 Maka numoweya ayiseyineēk n'ōche ôtinān wētumakāwin : maka ohoo kākwia net itwan, kitta kē pimachehikoweyāk.

35 Ké suskisoowe mena wasetāwe wastā-wew : mena ke kē itāyētānawaw ucheyow kitta mumātakooseyāk oo wastāwinik.

36 ¶ Maka net ayawaw owusimā ā itāyētak-oosit oowētumakāo ispeēch John : weya unehee utooskāwina Ótawemaw ka kē meeyit kitta keesētawuk, āwukwunee utooskāwina ka totuman, wētumomukunwa, Ótawemaw ā kē pā issitissāhoot.

37 Mena Ótawemaw weya kāchewak, ka kē pā issitissāhoot, ne kē achimik neya, Numma wawach wēkach ke kē pātowawaw, ápo wap-útumwanawaw oot issenakoosewin.

38 Mena numoweya ket ayawanawaw oot ayumewin kitta kekeskumāk : weya unehee

ka kē pā issitissāwat, āwuko numoweya ke tapwātowawaw.

39 ¶ Nutoonumook kēche mussināhikāwina; weya ākota ātāyētumāk ket ayanawaw kakekā pimatissewin: mena āwukwunee ka achimikooyan neya.

40 Mena numoweya ke wē pā nasinawāw, kittā kē ayayāk pimatissewin.

41 ¶ Numoweya kistāyētakoosewin ayiseyineēk n'ōche ḍtinān.

42 Maka ke kiskāyimitinawaw, āka oo sak-ehewāwin Muneto ā kunoskakooowāk.

43 Ne pā itōtan n'Ótawe oo wēyoowinik isse, ākose numoweya ket otininawaw keyawaw: keespin kotuk kā tukoosinookwā weya kāchewak oo wēyoowinik isse, āwuko kā otināk.

44 Tanse kā kē isse tapwātumāk, ka ḍtinumatooyāk kistāyētakoosewin, mena āka ka nutoonumāk unima kistāyētakoosewin Mune-toök piko ka ḍchee kōcheek?

45 ¶ Ākaweya itāyētumook neya kittā achimoostowuk Ótawemaw keyawaw kittā mis-simitukook: étaw kotuk kā missimikooyāk, Moses ote, ka mumisseetotowāk.

46 Weya keespin kē tapwātowāk Moses, ke ga kē tapwātowētawaw: weya ā kē achimit oo mussināhikāwinik.

47 Maka keespin āka tapwātumwāko oo mussināhikāwina, tanse kā kē isse tapwātumāk net ayumewina?

PISKÉTUSSINÁHIKUN VI.

Uskoōch ohoo kākwia Jesus asoowāhoo kēche wenepāk Galilee, āwuko unima kēche wenepāk Tiberias.

2 Akose ookistukāwe ayiseyinewa pimitissā-hook, chikāma ā kē wapūtumwatchik oo muskatche isséchekāwina ka kē isse totowat unehee ka kē ákooseyit.

3 Akose Jesus koospamuchewāo wutchék, akose ākota uppew ussitche oo kiskinóhumowakuna.

4 Akose passover, oo wékōtoowinewaw Jewuk, kissewak ayayew.

5 Ispe Jesus wāpinúk oo'skesikwa, mena weāpumat ookistukāwe ayiseyinewa ā pā natikoot, omisse itāo Philipa, Tantā kā ḍututawā-yūk ayūkonaw, okoo kittā kē mechesootchik ?

6 Mena oma wāche kē itat kittā kootāyimat: weya, weya kāchewak ā kē kiskāyētūk tanse kā totūk.

7 Philip omisse itāo, Nesoo metatūtoome-tunow pewapisko sooneyasuk ḍututawāk ayūkonaw numoweya oo ga tāpepuyehikoṭawaw, ḫatusitchik kākeyow upisees kittā kē mechesootchik.

8 Pāuk oo kiskinóhumowakuna, Andrew, Simon Peter oo'chewama, omisse itik,

9 Ayaw ota ooskenekew, ā ayawat neanun iskwāsisewe ayūkonawa, mena nesoo upische

kinosāsisa : maka kākwan āwuko ā isse mēchātitchik?

10 Ākose Jesus kē itwāo, Wētumākook ayiseyinewuk kitta nāuppewuk. Ākwa mēchāt muskooseya étukwunopunee ākota. Ākose ayiseyinewuk kē nāuppewuk, ā ītussitchik nantow neanun kēche metatūtoometunow.

11 Ākose Jesus kē otināo ayūkonawa ; mena ispe kā nunaskoomoot, meeyāo oo kiskinōhumowakuna, ākose kiskinōhumowakunuk meeyāwuk unehee ka kē nāuppeyit ; mena ussitche kinosāwa piko eyekoōk ā nutowāyētūkik.

12 Ispe eyekoōk keyeespooyit, omisse itāo oo kiskinōhumowakuna, Moosūkinumook pe-wātchekuna ka iskopuyikee, āka kākwi kitta wunétāk.

13 Ākose mawusukoonumwuk, mena mooskinātawuk metatūt nesoosap wēkoopewuta pe-wātchekuna òche neanun iskwāsisewe ayūkonāk òche, ka kē iskopuyehikootchik mena ayewakepuyehikootchik unekee ka kē meche-sootchik.

14 Ākose unekee ayiseyinewuk, ispe kā wapūtumwatchik unima mamuskache isséchekāwin Jesusa ka kē totumeyit, itwāwuk, Āwuko owa kāchenamach una kiskewāhikāo kā kē tukoosinépun uskeék.

15 ¶ Āwuk' òche ispe Jesus weäpūtūk kitta itōtāyit mena kitta otinikoot, kitta kēche

okemākatikoot, sipwātāo mena wutchēk isse ā pāukoot.

16 Âkose ispe wāchēchepuyeyik ā otakoosineyik, oo kiskinōhumowakuna itōtāyewa kēche wenepākoōk isse,

17 Mena pooseyewa napíkwanik, mena asoo wahumwuk kēche wenepāk Capernaumik isse. Âkose ākwa wunetipiskayew mākwach, mena numma chāskwa Jesusa oot otētik-ōtawaw.

18 Âkose kēche wenepāk wuniskamukun weya ā kēche yooteek.

19 Âkose ispe kā pimiskatchik nantow nesetunow neanunoosap āpo nistoometunow tūto tipāuskan eyekoōk, wapumāwuk Jesusa ā pimōtāyit kēche wenepākoōk, mena kissewak ā pā natumeyit napíkwan: âkose kē koostachewuk.

20 Maka omisse itāo, Neya oma; âkaweya koostachik.

21 Âkose mumātakoosewe otināwuk peēche napíkwanik: âkose sāmak napíkwan uskeek ayamukun ittā ka itōtāwāpun.

22 ¶ Weāpūk, ispe unekee ayiseyinewuk ukamik ittākā ka kē ayawāpun weāpūtūkik âka kotuk cheman ā ētukwuneyik itta, piko unima oo kiskinōhumowakuna ka kē pooseyit, mena âka Jesusa ā kē weche poosimayit che manik oo kiskinōhumowakuneyewa, maka oo kiskinōhumowakuneyewa ā kē pāuko sipwātāyit;

23 (Āyewāk maka pā itōtāmukunwa kotuka chemana Tiberiasik óche kissewak itta ka kē moowatchik ayúkonawa, ka Tipayéchekāt kā nunaskoomoot :)

24 Ispe maka ayiseyinewuk weäpútükik āka Jesusa ākota ā ayayit, åpo oo kiskinóhum-owakuneyewa, weyawaw ussitche poseewuk, mena pā tukoosinwuk Capernaumik, ā nutoonowatchik Jesusa.

25 Ākose ispe kā miskowatchik kwāske it-tākā wenepākoǒk, omisse itāwuk, Rabbi, tanspe kā pā itōtāyun ota ?

26 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Ke nutoonowinawaw, numoweya ā kē óche wapútumāk mamuskache isséchekāwina, maka ā kē moowākook ayúkonawuk, mena ā kē keespoyāk.

27 Ākaweya utooskatumook unima mechim ka nissegunatük, maka wē kukwā ayak unima mechim kakekā pimatissewinik kā isko aput-úk, napāwe-Koosisan kā meeyikoyāk ; weya awukwune Muneto Ótawemaw ka soókuk-imat.

28 Ākose omisse itāwuk, Kākwan kā totumāk, kittá kē utooskatumwukeét oot utooskāwina Muneto ?

29 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Āwuko oma oot utooskāwin Muneto, kittá tapwātow-imāk unehee ka kē pā issitissåwat.

30 ¶ Ākose maka omisse itāwuk, Kāko kiskähikun maka oma weäpütéyewāyun, kittá kē

wapútumák, mena kitta kē tapwātatak? Kākwan ātooskatumun?

31 N'ótawenanuk kē moowāwuk mannawa pukwutuskeeék; ka isse itussináhikatāk, Kē meeyāo ayúkonawa kēche kesikoók óche kitta moowayit.

32 Ákose Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k'ititinawaw, Moses numoweya ke kē óche meeyikoowaw unehee ayúkonawa kēche kesikoók óche; maka n' Ótawe ke meeyikoowaw tapwā ayúkonawa kēche kesikoók óche.

33 Weya oot ayúkonama Muneto unehee ka kē pā nasuskāyit kēche kesikoók óche, mena ka mākit pimatissewin ota uskeék.

34 Ákose omisse itāwuk, Tāpāyéchekāyun, kakekā meeyinan owa ayúkonaw.

35 Ákose Jesus omisse itāo, Neya áwuko pimatissewe ayúkonaw: una ka pā nasit numoweya wékach kitta nótākutāo; mena una ka tapwātowit numoweya wékach kitta nótāyapakwāo.

36 Maka ke kē ititinawaw, Ke kē wapuminawaw keyawaw, ákose numoweya ke kē tapwātānawaw.

37 Kākeyow unehee ka meeyit Ótawemaw ne ga pā natikwuk; mena una ka pā nasit numoweya ne ga atowāyimaw.

38 Weya á kē pā nasuskāyan kēche kesikoók óche, numoweya kitta totuman neya kāche-wak net itāyéetumoo-win, maka oot itāyéetumoo-win una ka kē pā issitissáhoot.

39 Mena āwuko oma Ōtawemaw oot itāyē-tumoowin ka kē pā issitissāhoot, kåkeyow ka kē meeyit kitta aka wunētayan, maka kitta wuniskanuman mena iskwayach kesikake.

40 Mena āwuko oma oot itāyētumoowin una ka kē pā issitissāhoot, tūto oweiyuk ka wapumat Wākoosiseweēt, mena tapwātowatche, kitta kē ayaw kakekā pimatissewin: mena ne ga wuniskanaw iskwayach kesikayike.

41 Jewuk maka ayuspimāwuk, chikāma ā kē itwāyit, Neya una ayūkonaw kēche kesikoōk ka kē ḍchepuyit.

42 Mena omisse itwāwuk, Numma na owa āwuko Jesus, oo' koosisa Joseph, oo' taweya mena oo' kaweya ka kiskāyimimayūkook? tantā maka wāche itwāt, Neya una kēche kesikoōk ka ḍcheeyan?

43 Jesus maka pekiskwāo mena omisse itāo, Ākaweya tusse kākwetowe itwāk.

44 Numma oweiyuk ne ga kē pā natik, patima Ōtawemaw ka kē pā issitissāhoot we-chehatche: mena ne ga wuniskanaw iskwayach kesikayike.

45 Omisse itussināhikatāo ookiskewāhikā-wuk oo mussināhikāwinewāk, Mena kåkeyow Munetoowa kitta kiskinōhumakwuk. Tūto oweiyuk maka ka kē pātūk, mena ka kē kiskinōhumakoot Ōtawemawa, ne pā natik.

46 Numoweya oweiyuk ā kē wapumat Ōtawemawa, pikō una Munetoōk ka ḍcheet, āwuko kå wapumat Ōtawemawa.

47 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una ka tapwātowit ayaw kakekā pimatissewin.

48 Neya āwuko una pimatissewe ayūkonaw.

49 K' ḍtawewawuk kē moowāwuk mannawa pukwutuskeeēk, mena assi kē nippewuk.

50 Āwuko owa ayūkonaw ka kē pā nasuskāt kēche kesikoōk ḍche, ayiseyinew kitta kē moowat, mena āka kitta nippit.

51 Neya āwuko pimatissewe ayūkonaw ka kē pā nasuskāt kēche kesikoōk ḍche: keespin oweyük moowatche ohoo ayūkonawa, kakekā kitta pimatissew: mena una ayūkonaw kā mākeyan āwuko ne weyas, kā mākeyan pimatissewin uskeeēk ḍche.

52 Jewuk maka ayasetātoowuk, omisse ā itwātchik, Tanse owa napāo kā kē isse meeyitūk oo weyas kitta mechewūk?

53 Ākose Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Keespin āka mechewākō oo weyas napāwe-Koosisan, mena minīkwākō oo' mīk, numoweya pimatissewin ke kekeskakoonawaw.

54 Una ka mechit ne weyas, mena ka minīkwāt ne' mīk, ayaw kakekā pimatissewin; mena ne ga wuniskanaw iskwayach kesikake.

55 Weya tapwā ā mechimewūk unima ne weyas, mena ne' mīkoom tapwā ā minīkwā-winewūk.

56 Una ka mechit ne weyas, mena ka minīkwāt ne' mīk, ne pētiskak, mena neesta ne pētiskowaw.

57 Ka pimatissit Ḍtawemaw ka kē isse pā

issitissâhoot, mena neya ka pimatisseyan Ôta-wemaw ôche: âkose neesta una ka moowit, weya mena kitta pimatissew neya ôche.

58 Âwuko owa una ayûkonaw ka kë pâ nasuskât këche kesikoôk ôche: numoweya tapiskooch k' ôtawewawuk ka kë moowatchik mannawa, mena assi ka nippitchik: una kâ moowat ohoo ayûkonawa kitta pimatissew kakekâ.

59 Ohoo kâkwia kë itwâo pêche ayumehâ-wekumikoôk, mäkwach â kiskinôhumakât Capernaumîk.

60 ¶ Méchât maka oo kiskinôhumowakuna, ispe kâ pâtûkik oma, omisse itwâwuk, Ayimun oma itwâwin; owâna kâ kë pâtûk?

61 Ispe Jesus kâskâyêtûk oo mitoonâyéche-kunîk oo kiskinôhumowakuna â nayâtawé itumeyit, omisse itâo, Ke nayâtawâyéatumehikoonawaw na oma?

62 Kâkwan mena keespin kâ wapumwâkwâ napâwe-Koosisan ôpiskatche ittâ isse ka kë ayat kuyâtâ?

63 Áchâk ka pimatissiskakât; weyas numma nantow itaputchehewâo: unehee ayumewina ka wétumatukook, áchâkoowunwa, mena pimatissewunwa.

64 Maka ateêt keyawaw numoweya ke tapwâtânawaw. Weya Jesus mitchimach ôche â kë kiskâyimat unehee âka ka tapwâtumeyit, mena unehee kâ utawakâyit w'eyow.

65 Âkose itwâo, Âwuk' ôche wâche kë itit-

ukook, āka oweyuk kiṭṭa kē pā nasit, patima ḍcheestumakootche n' Ótaweya.

66 ¶ Ḅ̄kospe ḍche mēchāt oo kiskinōhumowakuna kē kewāyewa, mena numoweya owusimā kē wechāwík.

67 Ḅ̄kose Jesus omisse itāo metatūt nesoosap, Keyawaw na mena ke ga sipwātanawaw?

68 Ḅ̄kose Simon Peter omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, owāna kā natukeēt? ket ayan ayumewina kakekā pimatissewinik isse.

69 Ne tapwātānan mena ne kāchenahoonan keya una Christ, oo' Koosisa Muneto pāmatissit.

70 Jesus omisse itāo, Numma na ke kē nowusoonitinawaw metatūt nesoosap, Ḅ̄kose pāuk oma ka ītuseyāk muche munetooewew?

71 Judas Iscariota Simon oo' koosisa ka itat: weya āwukwune kā utawakāyit w'eyow, weya ā ussitukimeēt ussitche metatūt nesoosap.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VII.

Uskoōch ohoo kākwia Jesus pimōtāo Galileeik: weya āka ā wē pimōtāt Judeaik, chikāma Jewa ā nutoonumeyit kitta nippāhikoot.

2 Ḅ̄kwa maka Jewuk oo wēkōtoowinewaw mekewāpa ka itumeēk kissegwak ayayew.

3 Oo' chewama maka omisse itik, Sipwātā ota ḍche, mena itōtā Judeaik, ke kiskinōhumowakunuk weyawaw ussitche kitta kē wapūtūkik unehee utooskāwina ka totumun.

4 Weya āka ā état oweyuk ā totūk kākwi

kemooch, mena weya kâchewak nutoonum kitta puyâtä kiskâyimeêt. Keespin ket itotân ohoo kâkwia, nokoohisoo uskeék.

5 Weyaneesta oo' chewama âka â tapwâtakoot.

6 Âkose Jesus omisse itâo, Num' âskwa neya ne tipâhikun ochéchepuyew : maka assi keyawaw ke tipâhikunewaw ochéchepuyew.

7 Uske numoweya ke ga kë pukwatikoonawaw ; maka neya ne pukwatikoon, chikâma net atootân, unehee utooskâwina itta wâcheekee â muchayewûkee.

8 Neyak keyawaw natumook oma wékôtoowin : Num' âskwa neya ne ga natân oma wékôtoowin ; weya num' âskwa ne tipâhikun metoone ochéchepuyew.

9 Ispe ohoo ayumewina kâ itat, kâyapitch ayaw Gilileeïk.

10 Maka ispe oo' chewama kâ sipwâtayit, itôtao weya mena wékôtoowinik isse, numoweya moosisâ, maka tapiskooch kemooch.

11 ¶ Âkose Jewuk nutoonowâwuk wékôtoowinik, mena itwâwuk, Tanewa ?

12 Âkose kë këche meywakachêtoowuk ayiseyinewuk weya ôche : weya ateêt â itwâtchik, Meyo napâwew : kotukuk itwâwuk, Numma ; maka kukwâchesehão ayiseyinewa.

13 Maka numoweya oweya puyâtä achimik weya â koostatchik Jawa.

14 ¶ Âkose mâkwach âtookwâ â apétowuneyik wékôtoowin Jesus itôtao këche ayumehâ-wekumikoôk, âkose kiskinôhumakâo.

15 Ākose Jewuk mamuskatumwuk, omisse ā itwātchik, Tanse ā 'se kiskāyētūk owa napāo mussināhikuna, aka wēkach ā kē kiskinōhum-āt?

16 Jesus nuskwāwusehāo, mena omisse itwāo, Ne kukāskimawusoowin nummayāo neya net ayan, maka weya oot ayan una ka kē pā issitissāhoot.

17 Keespin oweyuk itāyētum kitta totumwat oot itāyētumoowin, kitta kiskāyētum kukāskimawusoowin, keespin Munetoōk wācheemukuneyikwā, apo keespin neya net achimisoon.

18 Una ka achimisoot nutoonum weya kāchewak oo kistāyētakoosewin : maka una ka nutoonumwat oo kistāyētakoosewineyew un-ehee ka kē pā issitissāhookoot, āwuko tapwāwinewew, mena numoweya kekeskak muchatissewin.

19 Numma na Moses ke kē meeyikoowaw itusoowāwin, ākose numma wawach pāuk keyawaw ke kunowāyētānawaw itusoowāwin ? Tanāke wāche nutoonumāk kitta nippāheyāk ?

20 Ayiseyinewuk nuskwāwusehāwuk mena omisse itwāwuk, Ket ayawaw muche āchāk : owāna nātoonūk kitta nippāhisk ?

21 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Ne kē totān pāuk utooskāwin, ākose kākeyow ke mamuskatānawaw.

22 Moses ke kē meeyikoowaw circumcision ; (numoweya Mosesik ā ḍcheek, maka ḍtawewe-

mawík óche;) mena keyawaw ā ayumehāwe kesikak napāo ke meeyawaw circumcision.

23 Keespin napāo ā ayumehāwe kesikayik òtinum circumcision, aka oot itussoowāwin Moses kitta kē peekoonumoöt; ke kissewahitinawaw na, metoone ā kē pimachehuk napāo ā ayumehāwe kesikak?

24 Ākaweya oonussoowāk ā isse wapútumāk, maka oonussoowatumook kwiusko oonussoowāwin.

25 Ākose ateét unekee Jerusalemík ka ócheetchik itwāwuk, Nummayāwa na ohoo, ka nutoonowatchik kitta nippāhatchik?

26 Maka, mateka, soóketāhāwe pekiskwāo, ākose numma nantow itwāwuk. Mutwane ka tip-āyimewātchik kiskāyéatumwuk tapwā metoone ohoo ā Christeweyit?

27 Atoweya ke kiskāyimanow owa napāo itta wācheet: maka ispe Christ tukoosééke, numma oweyuk kiskāyéatum itta kā ócheeyit.

28 Ākose Jesus kisséwāo peéche ayumehāwekumikoök mākwach ā kiskinóhumakāt, omisse ā itwāt, Ke kiskāyiminawaw, mena ke kiskāyétnawaw itta wācheeyan: mena numoweya kāchewak neya ā tukoosineyan óche, maka una ka kē pā issitissáhoot tapwāwinewew, aka ka kiskāyimayāk.

29 Maka neya ne kiskāyimaw: weya ākota ā ócheeyan, mena weya ka kē pā issitissáhoot

30 ¶ Ākose nutoonumwuk kitta otinatchik: maka numma oweyuk kē otināo, chikāma num-

oweya chāskwa ochēchepuyeyew oo tipāhik-un.

31 Ākose mēchāt ayiseyinewa tapwātak, mena itwāyewa, Ispe Christ tukooseéke, owusimā na mamuskache isséchekāwina kitta totum ispeech ohoo owa napāo ka kē totūk ?

32 Phariseewuk maka pātumwuk ayiseyinewa unehee kākwia ā óche pekiskwāyt weya óche ; ākose Phariseewuk mena kēche ayumehāwekemawuk issitissāwāwuk semakunissewemawka kitta otinayit.

33 ¶ Ākose Jesus omisse itāo, Kāyapitch utcheyow ke ga wechāwitinawaw, ākose kā natuk una ka kē pā issitissāhoot.

34 Ke ga nutoonowinawaw, ākose numoweya ke ga miskowinawaw : mena itta ā ayayan, akota numoweya ke ga kē pā itōtanawaw.

35 Ākose Jewuk omisse ititoowuk, Tantā kā itōtāt, āka kā kē miskowūk ? kitta natāo na ka nunanis ayayit Gentilea, mena kitta kiskinōhumowat Gentilea ?

36 Kāko itwāwin oma ka kē itwāt, Ke ga nutoonowinawaw, ākose numoweya ke ga miskowinawaw : mena itta ā ayayan, akota numoweya ke ga kē pā itōtanawaw ?

37 Iskwayach ā kesikak, unima kēche wékōtowe kesikaw, Jesus nepowew mena kisewāo, omisse ā itwāt, Keespin oweyük nōtāyapakwātche, keyam ne ga pā natik, ākose kitta minīkwāo.

38 Una ka tapwātowit, ka kē isse itwāmuk-

úkee kēche mussināhikāwina, wutāk óche kittá òchechewuneyewa sepea pimatissewe apoë.

39 (Maka oma ka itwāt ā ayimomat Åchåkwa, unehee kā tapwåtakoot kā kē ótinayit: weya ka Kunatissit Åchåk äka chåskwa ä kē mäkeék; weya äka chåskwa Jesus ä kē kistukimeét.)

40 ¶ Åwuk' óche mèchåt ayiseyinewuk, ispe peyåtükik oma itwåwin, itwåwuk, Kåche-namach tapwå owa una Ookiskewåhikåo.

41 Kotukuk itwåwuk, Åwuko owa Christ. Maka ateét itwåwuk, Christ na Galileeïk kittá óche ócheew?

42 Numma na kēche mussinåhikåwina itwåmukunwa, Christ kittá ócheet oot owas-imisik óche David, mena otånowik óche Bethlehemik, itta David ka kē ayat?

43 Åkose maka pâpåkan itwåwuk ayise-yinewuk weya óche.

44 Mena ateét oo ga kē otinåtawaw; maka numoweya oweya otinik.

45 ¶ Åkose semakunissewekemawuk kēche ayumehåwekemawa otétawuk mena Phari-seewa; åkose omisse itåwuk, Tanåke äka wåche pâsewåk?

46 Semakunissewekemawuk omisse itåwuk, Numma wékach oweiyuk isse pekiskwåo tap-iskooch owa napåo.

47 Åkose pekiskwåwuk weyawaw Phari-seewuk, Keyawaw na ussitche ke kukwåchese-hikowinawaw?

48 Ké tapwātowāwuk na ka tipāyimewāt-chik ápo na Pharisewuk nantow weyawaw?

49 Maka okoo ayiseyinewuk áka ka kiskayétkik oonussoowāwin muchukéchekasoo-wuk.

50 Nicodemus omisse itāo, (una ka kē pā natat Jesusa nepatipisk, á ussitukimeét,)

51 Ket itussoowāwinenow oonussoowatik na oweyuk, á moyā pātakoot, mena kiskayéchekatāk kākwan teyotūk?

52 Nuskwāwusehāwuk mena omisse itāwuk, Keya na ussitche Galileeík ket ócheen? Nut-oonekā, mena nunatowape: weya Galileeík óche áka kittá ócheet ookiskewāhikāo.

53 Ákose túto napāo kewāo weya kāchewak oo waskahikuník isse.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VIII.

JESUS kē itōtāo wutchék Oliveík isse.

2 Ákose wepuch á kakesāpayayik pā itōtāo ayumehāwekumikoók isse, ákose kākeyow ayiseyinewa pā natik; ákose nāuppew, mena kiskinóhumowāo.

3 Ákose oomussináhikāwuk mena Pharisewuk pātoowāwuk iskwāwa á kē mākwaskameéét pisikwatissewiník; ákose ispe kā áyat-chik tātawitch,

4 Omissé itāwuk, Okemaw, owa iskwāo kē mākwaskowaw pisikwatissewiník, metoone itotumoowiník.

5 Moses oonussoowāwiník ne kē itussoowa-tikoonan, ākotoowékan kitta pupeemwapis-kaheét : maka tanse keya átwāyun ?

6 Oma kē itwāwuk, ā wē kootāyimatchik, kitta kē óche ayatchik kitta mumisimatchik. Maka Jesus nowukeew, mena oo' chéche óche mussināhikāo uskeeék, mana piko āka oo pātowā.

7 Ākose āka ā kipéche kukwāchimatchik, ópiskwāyew, mena omisse itāo, Una āka muchétewin ka ayat oma ka ítuseyāk, āwuko nistum kitta pimwussináhāo.

8 Ākose mena nowukeew, mena mussinā-hikāo uskeeék.

9 Ākose unekee ka kē pātūkik, oo mitoon-āyéchekunewawa ā oonussoowatikootchik, wuy-oweewuk pāpāuk, ā kuyātāatissit óche, peeyis iskwayaník isko : akose Jesus kē pāuko nuk-utaw, ussitche iskwāo tātawitch ā nepowit.

10 Ispe maka Jesus kā ópiskwāyit, mena aka oweya ā wapumat piko iskwāwa, omisse itāo, Iskwāo, tanewāka unekee ka mumisim-isik? numma oweyuk na ke kē misimik?

11 Omissé itwāo, Numma oweyuk, Tāpāyé-chekāyun. Ākose Jesus omisse itāo, Neesta numoweya ke mumisimitin : sipwātā, ākose ākaweya mena muchéte.

12 ¶ Ākose Jesus mena ayumehāo, omisse ā itat, Neya wastāo uske óche : una kā pim-itissāhoot numoweya wunetipiskāk kitta pim-ótāo, maka kitta ayaw wastāo pimatissewin óche.

13 Phariseewa maka omisse itik, Ket achimisoon keya kâchewak ; ket achimoowin numoweya tapwāmukun.

14 Jesus pekiskwāo mena omisse itāo, Ata ā achimisooyan, sakooch net achimoowin tapwāmukun : weya ā kiskāyētuman itta wācheeyan, mena ittā ātōtāyan ; maka numoweya ke ga kē wētānawaw itta wācheeyan, mena ittā ātōtāyan.

15 Weyasik keyawaw ket isse oonussoowanawaw ; Neya numma oweuk n' oonussoowataw.

16 Mena keespin oonussoowāyane, n' oonussoowasewāwin tapwāwinewun : weya āka ā pāukooyan, maka neya ussitche Ótawemaw ka kē pā issitissāhoot.

17 Itussināhikatāo k' oonussoowāwinewāk, nesoo napāwuk oo wētumoowinewaw ā tapwāwinewuneyik.

18 Neya ne pāukoон ka achimisooyan, ākose Ótawemaw ka kē pā issitissāhoot net achimik.

19 Ākose omisse itāwuk, Tanewa k' Ótawe ? Jesus nuskwāwusehāo, Numoweya ke kiskāyiminawaw, ápo n' Ótawe : keespin kē kiskāyimeyāk, ke ga kē kiskāyimātawaw n' Ótawe ussitche.

20 Ohoo ayumewina Jesus kē itwāo péche itta sooneyawa ka pukitinimeét, mākwach ā kiskinōhumakāt péche ayumehāwekumikoōk : mena numoweya oweya otinik ; weya oo tipāhikun āka chāskwa ā ochéchepuyeyik.

21 Ākose Jesus omisse mena itāo, Ne ga sipwātan, ākose ke ga nunatoonowinawaw, mena ke ga nippinawaw ke muchētewinewāk : ittā ā itōtāyan, numoweya ke ga kē pā itōtanawaw.

22 Ākose Jewuk omisse itwāwuk, Kitta nippāhisoo na ? chikāma omisse itwāo, Ittā ā itōtāyan, numoweya ke ga kē pā itōtanawaw.

23 Ākose omisse itāo, Nēche keyawaw k' ócheenawaw ; Neya ispimik óche : ota uskeēk keyawaw k' ócheenawaw ; Neya numoweya ota uskeēk n' ócheen.

24 Āwuk' óche wāche kē ititukook, ke ga nippinawaw ke muchētewinewāk : weya keespin āka tapwātumāko neya ā āwukooweyan, ke ga nippinawaw ke muchētewinewāk.

25 Ākose omisse itāwuk, Owāna keya ? Ākose Jesus omisse itāo, Āwuko kāyapitch ka kē ititukook mitchimach óche.

26 Net ayan mēchāt kākwia kittia itwāyan mena kittia oonussoowāyan keyawaw óche : maka una ka kē pā issitissāhoot tapwāwinewew ; mena ne wētān ota uskeēk unehee kākwia ka kē pātuman weya óche.

27 Numoweya kē nissitōtumwuk ā ayimotumakootchik Ótawemawa.

28 Ākose Jesus omisse itāo, Ispe kē ópināko napāwe-Koosisan, ākose kā kiskāyētumāk neya ā āwukooweyan, mena āka ā totuman kākwia neya kāchewak ; maka ā kē isse kiskinōhumowit n' Ótawe, Ne wētān ohoo kākwia.

29 Mena una ka kē pā issitissāhoot ne wechāwuk : Ótawemaw numoweya ne kē nukutik kitta pāukoowuk ; weya mosuk ā totumwuk unehee kākwia ka nāheyowāhikoot.

30 Mākwach ā ayumit ohoo ayumewina mēchāt tapwātak.

31 ¶ Ákose Jesus omisse itāo unehee Jewa ka tapwātakoot, Keespin ayayāko net ayumewinik, ákose keyawaw wākiskinóhumowakunimimitukook tapwā ;

32 Mena ke ga kiskāyētānawaw tapwāwin, mena tapwāwin ke ga pukitnikoonawaw.

33 ¶ Omissé itāwuk, Neyanan Abraham oot owasimisa, mena numma wēkach oweuyuk ne kē owākatikoonan : tanāke wāche itwāyun, Ke ga pukitnikowinawaw ?

34 Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Piko oweuyuk ka totūk muchētewin utooskāyakunewew muchētewinik isse.

35 Mena utooskāyakun numoweya kakekā pēche waskahikunik ayaw : maka Wākoosiseék ayaw kakekā.

36 Keespin maka Wākoosiseék pukitnikoyāko, ke ga pukitnikowinawaw tapwā.

37 Ne kiskāyētān Abraham ā ootowasimisimikooyāk ; maka ke nutoonānawaw kitta nippāheyāk, chikāma net ayumewin numoweya ke kekeskakoonawaw.

38 Net atootān unima ka kē wapūtuman ā wechāwuk n' Ótawe : mena ket itotānawaw unima ka kē wapūtumāk ā wechāwayāk k' òtawewaw.

39 Nuskwâwusehâwuk mena omisse itâwuk, Abraham n' ôtawenan. Jesus omisse itâo, Keespin Abraham ootowasimisimikooyâk, ke ga totâtawaw oot utooskâwina Abraham.

40 Maka âkwa ke nutoonânawaw kitta nippâheyâk, napao ka kë wéatumakooyâk tapwâwin, ka kë isse pâtuman Muneto ôche: âwuko oma numoweya kë totum Abraham.

41 Ket îtotânawaw oot îtotumoowina k' ôtawewaw. Âkose omisse itâwuk, Neyanan numoweya pisikwatissewinik n' ôcheenan; net ayawanan pâuk Ôtawemaw, Muneto ote.

42 Jesus omisse itâo, Keespin Muneto Ôtaweyâk, ke ga sakehétawaw: weya âkota a ôcheeyan mena Munetôk a kë pâ ôtôtâyan; mena numoweya neya kâchewak ne kë pâ itôtan, maka weya ne kë pâ issitissâhook.

43 Tanâke numoweya ke nissitôtânawaw ne kukâskimawusoowin? chikâma aka a pâtumâk net ayumewin.

44 Keyawaw k' ôcheenawaw k' ôtawewâk ôche muche muneto, mena a isse ukawatûk k' ôtawewaw ket itâyêtânawaw kitta totumâk. Kë nippâtakâskew mitchimach ôche, mena numoweya tapwâwinik kë ayaw, chikâma aka tapwâwin a kë kekeskakoot. Tûtwaw ka pekiskwatûk keyaskewin, atotum oot ayan kâchewak: weya a kukeyaskiskit, mena a ôtaweskûk âwukwâyew.

45 Mena chikâma a wéatumatukook tapwâwin, numoweya ke tapwâtowinawaw.

46 Owāna oma ka ituseyāk ka sakochimit muchētewin óche ? Mena keespin tapwāwin net itwan, tanāke numoweya ke tapwātowinawaw ?

47 Una Munetōk ka ócheet pātumwāo Munetoowa oot ayumewineyewa : keyawaw maka numoweya ke pātumwanawaw, chikāma numoweya Munetōk k' ócheenawaw.

48 ¶ Akose Jewuk pekiskwāwuk, mena omisse itāwuk, Numma na kwiusk net itwanan ā Samaritaneweyun, mena ā ayawut muche áchāk ?

49 Jesus omisse itāo, Numoweya net aya-waw muche áchāk ; maka ne kistāyimaw n' Ótawe, akose numoweya ke kistāyiminawaw.

50 Mena numoweya ne nutoonān neya kāchewak ne kistāyētakoosewin : maka étaw pāuk ā nutoonūk mena ā oonussoowasewāt.

51 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Keespin oweuyuk kunowāyētūke net itwāwin, numoweya wékach kittawapútum nippoowin.

52 Akose Jewuk omisse itāwuk, Akwa ne kiskāyētānan ā ayawut muche áchāk. Abraham kē nippew, mena ookiskewāhikāwuk ; akose ket itwan, Keespin oweuyuk kunowāyētūke net itwāwin, numoweya wékach kittakochistum nippoowin.

53 Owusimā na ket itāyētakoosin ispeech n' ótawenan Abraham, ka kē nippit ? mena ookiskewāhikāwuk ka kē nippitchik : owāna maka keya ásehisoooyun ?

54 Jesus omisse itwāo, Keespin neya ne kistāyimisoon, ne kistāyimoowin numma nantow kākwi: n' Ótawe une ka kistāyimit; una ka itayāk, ā Oomunetoomeyāk :

55 Numoweya ke kē kiskāyimawaw; maka ne kiskāyimaw : mena keespin ata itwāyan, numoweya ne kiskāyimaw, ne ga kukeyaskiskē tapiskooch keyawaw : maka ne kiskāyimaw, mena ne kunowāyéatumwan oot itwāwin.

56 K'ótawewaw Abraham kē mumātakooosew kitta wapútuk ne kesikam : ākose kē wapútum, mena kē mumātakoosew.

57 Ākose Jewuk omisse itāwuk, Numma āskwa ke neanunometunowāpipoonan, ākose ke kē wapumaw na Abraham ?

58 Jesus omisse itāo, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Ā moyā état Abraham, ne kē étan.

59 ¶ Ākose otināwuk ussineya ā wé pimwussinahatchik : maka Jesus kasoo, mena wuyoweeuw ayumehāwekumikoók óche, ā utte itōtāt mākwach itta ā ayayit, mena ākose ā utte tuyaskowat.

PISKÉTUSSINÁHIKUN IX.

ĀKOSE mākwach Jesus ā utte pimōtāt, wapumāo napāwa āka ā wapeyit oo néławekewineyeék óche.

2 Ākose oo kiskinóhumowakuna kukwā-chimik, omisse, Okemaw, owāna kā muchétit, owa napāo, ápo oo nekehikwa, ka kē aka wapit ā nélawekit ?

3 Jesus omisse itāo, Numoweya owa napāo kē muchétew, ápo oo nekehikwa : maka oot utooskāwina Muneto kitta kē nokōtanewúkee weya óche.

4 Ne ga totumwan oot utooskāwina una ka kē pā issitissáhoot, á áskwa kesikak : tipiskaw kitta ochéchepuyew, itta áka oweyuk kā kē utooskāt.

5 Eyekoók ota uskeék á ayayan, Neya wastāo uske óche.

6 Ispe oma kā itwāt, síkoo moostuskumik, mena osétaw waputoonisk síkoowin óche, ákose siswapināo oo' skesikooyeék áka ka wapeyit napāwa unima waputoonisk óche.

7 Ákose omisse átat, Neyá, nutowe kissepākee wanepāyák Siloam (petoose keswāwiník issitissáhookooowin ka itumeék.) Sipwātāo maka, mena kissepākeew, ákose á pā itótāt wapew.

8 ¶ Oo wetuppimakunewawa maka, mena unekee kuyátā ka kē wapumatchik áka á wapeyit, itwāwuk, Nummayāo na owa ka kē uppit mena ka kē pukoosehewāt ?

9 Ateét omisse itwāwuk, Áwuko owa : kotukuk omisse itwāwuk, Nuspitowāo : maka weya omisse itwao, Neya áwuko.

10 Áwuk' óche maka itwāwuk, Tanse kā isse paskétānakunewúkee k' iskesikwa ?

11 Nuskwāwusehāo mena omisse itwāo, Pāuk napāo Jesus á isseníkasoot kē osétaw waputoonisk, ákose kē siswāhum n' iskesikwa,

mena omisse ne kē itik, Neyá itótā wanepâyâk Siloam, ākose kissepâkee : ākose ne kē itótan mena ne kē kissepâkeen ākose ne kē ótinân wapewin.

12 Ākose omisse itâwuk, Tanewa ? Omissé itwāo, numoweya ne kiskâyêtân.

13 ¶ Pâtoowâwuk Phariseewa unehee kuy-âtâ āka ka kē wapeyit.

14 Mena mäkwach ā ayumehâwe kesikayik ispe Jesus ka kē oséyat wapatoonisk, ākose ka kē paskétânumowat oo' skesikooyewa.

15 Ākose mena Phariseewuk kukwâchim-âwuk tanse kâ isse ótinûk oo wapewin. Omissé itâo, Ké ustaw wapatoonisk n' iskesikoôk, ākose ne kē kissepâkeen, ākose ne wapin.

16 Ateét maka Phariseewuk omisse itwâwuk, Owa napão numoweya Munetôk ócheew, chikâma numoweya kunowâyêtum ayumehâwe kesikaw. Kotukuk omisse itwâwuk, Tanse kâ kē isse kuskéyat napão ā muchatissit kittâ kē totûk ākotoowe mamuskache utooskâwina ? Ākose pápetoos itâyêtumwuk.

17 Ākose omisse mena itâwuk unehee āka ka kē wapeyit, Tanse keya âtut, ka kē paskétânumûk k' iskesikwa ? Omissé itwâo, Ookiske-wâhikâwew.

18 Maka Jewuk numoweya kē tapwâtumwu:k ka kē itimeét, āka ka kē wapeyit, mena ka kē ótinumeyit oo wapewineyew, patima eyekoôk kâ nutoomatchik oo nekehikooyewa unehee ka kē ótinumeyit oo wapewineyew.

19 Ākose kukwāchimāwuk, omisse, Āwawa ke koosisewaw, ka itayāk āka ka kē wapewe nētawekit? tanse maka ākwa ā 'se wapit?

20 Oo nekehikwa nuskwāwusehāyewa mena omisse itwāyewa, Ne kiskāyētānan āwuko owa ne'koosisenan, mena ā kē āka wapit nātawekit:

21 Kākwi maka unoōch ka óche wapūtumat, numoweya ne kiskāyētānan; ápo owāyewa kā paskētānumeyit oó' skesikwa numoweya ne kiskāyētānan: tipepipoonāo; kukwāchimeék: weya kittā pekiskwāstumasoo.

22 Ohoo ayumewina kē itwāyewa oo nekehikwa, chikāma ā koostatchik Jewa: weya assi Jewuk ā kē itussoowātchik, keespin oweyuk itwātche ā Christeweyit āwukwune, ayumehāwekumikoók kittā óche usānimeét.

23 Āwuk' óche wāche kē itwāyit oo nekehikwa, Tipepipoonāo; kukwāchimeék.

24 Ākose mena nutoomāwuk unehee napāwa āka ka kē wapeyit, mena omisse itāwuk, Meey Muneto muméchimikoowin: ne kiskāyētānan owa napāo ā muchatissit.

25 Nuskwāwusehāo mena omisse itwāo, Keespin māchētiskwā ápo numma, numoweya ne kiskāyētān: pāuk kākwi ne kiskāyētān, unima, āka ā kē wapeyan, ākwa ā wapeyan.

26 Ākose omisse mena itāwuk, Kākwan kā totask? tanse kā isse paskētānūk k' iskesikwa?

27 Omisse isse nuskwāwusehāo, sassi ke kē wētumatinawaw, ākose numoweya ke kē pā-

tānawaw : tanāke ke wé pātānawaw mena ?
keyawaw na mena ke ga ookiskinōhumowakun-
imimikoowaw ?

28 Ākose kēkamāwuk, mena omisse itāwuk,
Keya k' ookiskinōhumowakunimimik ; maka
neyanan Moses ne kiskinōhumowakunimimik-
oonan.

29 Ne kiskāyētānan Muneto ā kē ayumehat
Mosesa : owa maka napāo, numoweya ne kisk-
āyētānan ittā wācheet.

30 Una napāo nuskwāwusehāo mena omisse
itāo, Tapwā oma mamuskache kākwi āka ka
kiskāyētumak ittā wācheet, āyewāk maka ā kē
paskētānūk n' iskesikwa.

31 Ke kiskāyētānow maka Muneto āka ā
nutōtowat oomuchatissewa : maka keespin
oweyuk néta putuppeestowāo Munetoowa,
mena totumwatche oot itāyētumoowineyew,
āwukwune nātōtowat.

32 Uspinā uske ka kē machepuyik numma
wēkach óche pātakwun oweyuk kitta kē pask-
ētānumwat oo' skesikooyewa oweya āka ā
wapewe nétawekeyit.

33 Keespin owa napāo āka Munetōk óche
ócheet, numoweya kākwi oo ga kuskētā kitta
totūk.

34 ¶ Nuskwāwusehāwuk mena omisse it-
āwuk, Māmōche muchētewinik keya ke kē
nétawekin, ke ga kiskinōhumowinan na maka ?
Ākose wuyoweewāpināwuk.

35 ¶ Jesus pātum ā kē wuyoweewāpinayit ;

ākose ispe kā miskowat, omisse itāo, Ke na tapwātowaw Munetoowe-Koosisan ?

36 Pekiskwāo mena omisse itwāo, Owāna una, Tāpāyéchekāyun, kittā kē tapwātowuk ?

37 Ākose Jesus omisse itāo, Ke kē wapumaw, mena āwuko una ka weche pekisk-wāmisk.

38 Ākose omisse itwāo, Tāpāyéchekāyun, ne tapwātān. Ākose putuppeestowāo.

39 ¶ Ākose Jesus omisse itwāo, Oonus-soowāwin ka kē pā óche itōtāyan ota uskeek, unekee āka ka wapitchik kittā kē wapitchik ; mena unekee ka wapitchik kittā kē āka wape-heéetchik.

40 Ākose ateēt Phariseewa ka kē wechā-wikoot pātumeyewa ohoo ayumewina, mena omisse itik, Neyanan na ussitche numoweya ne wapinan ?

41 Jesus omissa itāo, Keespin āka wapeyāk, numoweya muchétewin ke ga ayātawaw : maka ākwa ket itwanawaw, Ne wapinan ; āwuk' óche kāyapitch étukwun ke muchétewinewaw.

PISKÉTUSSINÁHIKUN X.

TAPWĀ, tapwā, k' ititinawaw, Una āka ka pē-tookwāt iskwātāmīk óche pēche mayutchik-ookumikoók, maka ka koospātoweet petoos ittā óche, āwuko kimotiskew mena muskātwāskew.

2 Maka una ka pētookwāt iskwātāmīk óche āwuko kunowemayutchikwāo mayutchikwa óche.

3 Āwukwune ookunowiskwātowāo paskē-tānumowāo; mena mayutchikwa nutōtak: mena nutoomāo weya kāchewak oo mayutchikooma oo wéyoowneyewa óche, ākose wuyoweētahāo.

4 Mena ispe wuyoweētahatche kāchewak weya oo mayutchikooma, nekanōtowāo, ākose mayutchikwapimitissāhook: chikāma nissitōtak.

5 Maka ā petoosiseyit numoweya kitta pim-itissāwāwuk, maka kitta osimoostowāwuk : weya āka ā nissitōtowatchik petoos oweya.

6 Oma uspāhakāmoowin kē itāo Jesus: maka numoweya kē nissitōtumwuk kāko kākwia unehee ka kē ayimotumowat.

7 Ākose Jesus omisse itāo mena, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Neya iskwātām mayutchikwuk óche.

8 Kākeyow unekee ka kē nekanōtowitchik kimotiskewuk mena muskātwāskewuk : maka mayutchikwa numoweya kē óche nutōtakwuk.

9 Neya iskwātām : keespin neya óche oweyuk pétookwātche, kitta pimachehaw, mena kitta pétookwāo mena kitta wuyoweew, ākose kitta miskum mechesoowin.

10 Ookimotiskew numoweya pā itōtāo, piko wā kimotitche, mena wā nippātakātche, mena wā nissegunachehētche : Ne pā itōtan kitta kē ayatchik pimatissewin, mena kitta kē ayatchik owusimā pesakwuyuk.

11 Neya meyo kunowemayutchikwāo : meyo kunowemayutchikwāo makew oo pimatissewin mayutchikwa óche.

12 Maka una ka utooskāyakunewit, āka ka kunowemayutchīkwāwit, āka ka oot ayanit mayutchīkwā, ā wapumat māhēkuna ā pā itōtāyit, ākose nākutat mayutchīkwā, mena ā osimoot: ākose māhēkun wātētinat, mena ā wususwātissāwat mayutchīkwā.

13 Ka utooskāyakunewit tupuseew, chikāma ā utooskāyakunewit, mena āka ā kunupāyimat mayutchīkwā.

14 Neya meyo kunowemayutchīkwāo, mena ne kiskāyimawuk ne mayutchīkoomuk, mena ne kiskāyimikwuk net ayanuk.

15 Ótawemaw ka isse kiskāyimit, ākose neesta ā 'se kiskāyimuk Ótawemaw: mena ne pukitinān ne pimatissewin mayutchīkwuk óche.

16 Mena kotukuk mayutchīkwuk net aya-wawuk, āka ota mayutchīkookumikoókā wechewātchik: āwukwunik mena ne ga pāse-wawuk, ākose ne ga pātakwuk; ākose kitta pāuk-wun mayutchīkookumik, mena pāuk kunowe-mayutchīkwāo.

17 Āwuk' óche n' Ótawe wāche sakehit, chikāma ne pukitinān ne pimatissewin, kitta kē otinuman mena.

18 Numoweya oweyuk ne muskumik, maka ne pukitinān neya kāchewak. Net ayan soókatissewin kitta pukitinuman, mena net ayan soókatissewin kitta otinuman mena. Oma oon-ussoowāwin ne kē ótinān n' Ótawe óche.

19 ¶ Āwuk' óche maka mena pāpetoos kē itwāwuk Jewuk ohoo ayumewina óche.

20 Mena mēchāt omisse kē itwāwuk, Ayawāo muche áchākwa, mena numma kiskisew ; tan-āke wāche nutōtwāk ?

21 Kotukuk omisse itwāwuk, Ohoo num-oweya oot ayumewina oweiyuk muche áchākwa ā ayawat. Muche áchāk na kitta kē kuskētaw kitta paskētānumwat oo' skesikooyewa oweya aka ā wapeyit ?

22 ¶ Ákose ákota Jerusalemik mākwach wékōtoowin étukwun dedication ka itumeék, mena pipoonopun.

23 Ákose Jesus pimōtāo ayumehāwekumik-oók péche Solomon oo piskētayewinik.

24 Ákose pā waskaskak Jewa, mena omisse itik, Taneyekoók kinwās kā kwetowāyētumo-heyák? Keespin ke Christewin, wētumowinan metoone.

25 Jesus omisse itāo, ke kē wētumatinawaw, ákose numoweya ke kē tapwātānawaw : unehee utooskāwina ka totuman n' Ótawe oo wéyoo-winik isse, net achimikoon.

26 Maka numoweya ke tapwātānawaw, chikāma numoweya ne mayutchikoomik ke wechehewanawaw, ka kē isse ititukook.

27 Ne mayutchikoomuk ne pātakwuk, mena ne kiskāyimawuk, mena ne pimitissáhook-wuk :

28 Mena ne meeyawuk kakekā pimatis-sewin ; mena numoweya wékach kitta nisse-wunatissewuk, mena numoweya oweiyuk ne' chéchék kitta óche otināo.

29 N' Ótawe, ka kē meeyit, owusimā kist-

āyétkoosew ispeéch kâkeyow ; mena num-
oweya owayuk kittâ kuskétaw kittâ otinat oo'
chécheyeek óche n' Ótaweya.

30 Neya mena n' Ótawe ne pâukoonan.

31 ¶ Ákose Jewuk mena otinâwuk ussineya
ā wé pimwussinâhatchik.

32 Jesus omisse itão, Mêchât meyo utoos-
kâwina ke kë wapûteyitinawaw n' Ótawe óche ;
tanâma ohoo utooskâwina óche ka wé pim-
wussinâheyâk ?

33 Jewuk nuskwâwusehâwuk, omisse, Num-
oweya meyo utooskâwin óche ka wé pimwus-
sinâhitâk ; maka pastamoowin óche ; mena
chikâma keya, ā napâweyun, ke Munetôkasoon.

34 Jesus omisse itão, Numma na mussinâhik-
atão k' oonussoowâwinewâk, ne kë itwan, Ke-
yawaw ke munetoowinawaw ?

35 Keespin munetoowa kë issenîkatão, unehee
oot ayumewin Muneto ka kë otétkooyit, mena
kéche mussinâhikâwina âka kittâ kë pekoon-
ikatâkee ;

36 Ket itawaw na maka, una Ótawemaw ka
kë kunachelat, mena ka kë pâ issitissâwat
uskeek, Ke pastamoon ; chikâma â kë itwâyan ;
Ne Munetoowe Koosisanewin ?

37 Keespin numoweya net îtotân oot utoos-
kâwina n' Ótawe, âkaweya tapwâtowik.

38 Maka keespin net îtotân, ata âka â tap-
wâtoweyâk, tapwâtumook unehee utooskâwina :
kittâ kë kiskâyéatumâk, mena kittâ kë tapwâ-
tumâk, Ótawemaw â pétiskowit, mena neya â
pétiskowuk.

39 ¶ Āwuk' óche nutoonumwuk mena kitta otinatchik : maka kē kehikwuk,

40 Ākose itōtāo mena ukamík Jordaník ittā John nistum ka kē seekahåtakāt ; ākose ākota kē ayaw.

41 Ākose mēchât kē pā natik, mena omisse itwâyewa, John numoweya kē totum mamuskache kâkwi : maka kâkeyow kâkwia ka kē itachimat John ohoo napâwa kē tapwāmuk-uneyewa.

42 Ākose mēchât tapwåtak ākota.

PISKÉTUSSINÅHIKUN XI.

ĀKWA pāuk napāo oot ákoosé, Lazarus ā isseenikasoot, Bethany óche, oot otānowewák Mary mena Martha oo' chewamiskwâma.

2 (Āwuko una Mary ka kē tumuskoonat ka Tipayéchekâyit tumuskoowin óche, mena ka kē pâkoositâwat wâstukuya óche, oot' owâmawa Lazarusa ka ákooseyit.)

3 Āwuk' óche oot' owâmayewa issitissåhum-ak, omisse ā itwâyit, Tâpâyéchekâyun, mateka, una ka sakehut ákoosew.

4 Ispe Jesus kâ pâtûk āwukwâyew, omisse itwâo, Oma ákoosewin numoweya nippoowinik isse ayaw, maka oo muméchimikoowin óche Muneto, Munetoowe-Koosisan itta óche kitta kē óche muméchimeét.

5 Jesus maka oo sakehâ Marthawa, mena oo' chewamiskwâmeyewa, ussitche Lazarusa.

6 Âwuk' òche ispe maka pëâtûk â ákooseyit, kâyapitch nesoo kesikaw ayaw itta ka ayâpun.

7 Ákose uskoôch âwuko omisse itâo oo kiskinôhumowakuna, Mâte itôtatan Judeaïk mena.

8 Oo kiskinôhumowakuna omisse itik, Oke-maw, Jewuk unoôchêkâ kë nutoonumwuk kittapimwapiskâhiskik ; mena na maka âkota ke ga itôtan ?

9 Jesus omisse itâo, Numma na metatût nesoosap tipâhikuna étûtinwa â kesikak ? Keespin oweuk pâmôtâtche â kesikayik, numoweya piswâhumâo, chikâma â wapûtûk wastâo ota uskeek òche.

10 Maka keespin oweuk pâmôtâtche â tipiskayik, piswâhumâo, chikâma numoweya wastâo kunoskak.

11 Ohoo kâkwia kë itwâo : âkose uskoôch omisse itâo, Ke' totâmenow Lazarus nippaw ; maka ne ga itôtan, kittâ kë kooskoonuk nippawinik òche.

12 Ákose oo kiskinôhumowakuna omisse itwâyewa, Tâpâyéchekâyun, keespin nippaw, kittâ meyo ayaw.

13 Maka Jesus â atotumwat oo nippoowineyew : maka omisse kë itâyétumwuk â uywâpeyit nippawinik âtookwâ ka itachimat.

14 Ákose Jesus moosisâyétak omisse itâo, Lazarus nippaw.

15 Mena ne meywâyétân keyawaw òche âka âkota ka kë ayayan, kittâ kë òche tapwâatumâk ; âyewâk mâté natatan.

16 Ākose Thomas, Didymus ka iteēt, omisse itāo oo weche-kiskinōhumowakuna, Mâte keyanow ussitche itōtātan, kitta kē weche nippemūk.

17 Ākose ispe Jesus kå tukoseēk, miskum sassi nāoo kesikaw ä kē pimissineyit nikwāus-kanik.

18 Bethany maka kissegawak Jerusalemik ayapun, nantow metatút neanunosap tipāus-kana eyekoōk :

19 Ākose méchât Jewuk pā natāwuk Marthawa mena Marywa, kitta kakechehatchik oot' owāmayewa öche.

20 Ākose Martha, sāmak kå pātūk Jesusa ä pā tukosineyit, nutowe nukiskowāo : maka Mary keyam uppew pēche waskahikunik.

21 Ākose Martha omisse itāo Jesusa, Tāpā-yēchekāyun, keespin ota kē ayayun, net' owāmaw numoweya oo ga kē nipyéty.

22 Maka ne kiskāyētān, keyam ata unoōch, piko kākwi kå nutotumowut Muneto, Muneto ke ga meeyik.

23 Jesus omisse itāo, Ket' owāmaw kitta wuniskaw mena.

24 Martha omisse itāo, Ne kiskāyētān kitta wuniskat mena wuniskawinik iskwayach ke-sikake.

25 Jesus omisse itāo, Neya wuniskawin, mena pimatissewin: una ka tapwātowit, ata nippitche, kāyapitch kitta pimatissew :

26 Mena piko ḡweyuk pimatissitche mena
e 2

35 Jesus matoo.

36 Akose Jewuk omisse itwāwuk, Matika eyekoók kā sakehat !

37 Mena ateēt omisse itwāwuk, Numma na owa napāo, ka kē paskētānumwat oo' skesik-ooyewa aka ka kē wapeyit, oo ga itussoowatā aka kitta nippeyit ápo ohoo napāwa ?

38 Jesus maka ā mumápināt mena pā natum nikwāuskan. Watékanewunopun, mena ussine tūkoóch oot uppé.

39 Jesus omisse itwāo, Ópimā áyeék ussine. Martha, oot' owāmawa una ka kē nippit, omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, sassi issa weya me-yakoosetookwā: weya nāoo kesikaw ā kē nippit.

40 Jesus omisse itāo, Numma na ke kē ititē, keespin tapwātumune, kitta kē wapūtumun oo muméchimikoowin Muneto ?

41 Akose ópimā áyāwuk ussineya itta óche oonippewa ka kē áyimeét. Akose Jesus ispim-ik itapew, mena omisse itwāo, N' Óta, ke nunaskoomitin ka kē pātoweyun.

42 Mena ne kiskāyétā ā pātoweyun kakekā: maka chikāma okoo ayiseyinewuk ka nepowit-chik ota wāche kē itwāyan, kitta kē tapwātūkik ā kē issitissáhooyun.

43 Akose oma kā itwāt, omisse isse tāpwāo ā kisséwāt, Lazarus, pāche wuyowee.

44 Akose una ka kē nippit pā wuyowee, ā tūkopisoot oo' chéchēk mena oo' sitik nik-wāuskane ayoowiniša óche: mena ā aköapūp-

isoot wape-pupukewuyan óche. Jesus omisse itāo, Apáhoók, mena pukitineék.

45 Ákose mēchāt Jewuk ka kē pā natatchik Marywa, mena kā wapútükik unehee kākwia Jesus ka kē totúk, tapwātowāwuk.

46 Maka ateét sipwātawuk Pharisewa ā natatchik, mena wētumowāwuk kāko kākwia Jesus ka kē totúk.

47 ¶ Ákose kēche ayumehāwekemawuk mena Pharisewuk mawutchehoowuk ā oonussoowāt-chik, mena omisse itwāwuk, Kākwi kā totum-úk? chikāma owa napāo totum mēchāt muskache isséchekāwina.

48 Keespin omisse isse poonehayúko, kāke-yow ayiseyinewa kitta tapwātak: ákose Romanuk kitta pā itōtāwuk mena kitta otinumwuk ket étawinenow ussitche ket ayiseyineeme-nowa.

49 Ákose pāuk weyawaw óche, Caiaphas ā issenikasoot, ā mawutche kēche ayumehāwekemawit áwuko unima uskewin, omisse itāo, Keyawaw numma wawach kākwi ke kiskāyē-tānawaw,

50 Ápo numoweya ke mamitoonāyētānawaw kitta náhepuyik keyanow óche, pāuk napāo kitta nippoostumowat ayiseyinewa, mena áka átussit ayiseyinew kitta nissewunatissit.

51 Mena numoweya weya sákā kē itwāo : maka ā mawutche kēche ayumehāwekemawit áwuko uskewin, kē kiskewāhikāo Jesusa kitta nippoostumowayit áwukwune ayiseyinewa;

52 Mena numoweya piko āwukwune ayiseyinewa óche, maka ussitche kitta mawusukoonat oot owasimisa Muneto ka nunanis ayayit missewā.

53 Ákose áwuko kesikaw óche oonussoo-wāwuk mamowe kitta nippâhatchik.

54 Áwuk' óche Jesus numoweya kē puyâtā pimôtāo Jewa itta ka ayayit; maka itôtāo kotuk uskeék kissewak pukwutuskeék ā ayayik, kēche waskahikuník Ephraim ā itumoót, ákose ákota ayaw ussitche oo kiskinôhumowakuna.

55 ¶ Mena Jewuk oo wékôtoowinewaw passover ka itumeék kissewak ayayew: mena mächât sipwâtawuk ákota otânowík óche Jerusalemík isse ā moyâ ochéchepuyeyik wékôtoowin, kitta pâkehisoottchik.

56 Ákose nutoonowâwuk Jesusa, mena ayumehitoowuk, mäkwach péche ayumehâwe-kumikoók ā nepowitchik, Tanse átâyéatumâk keyawaw, numoweya na kitta pâ itôtāo wékôtoowiník?

57 Ákwa maka kēche ayumehâwekemawuk ussitche Pharisewuk oo kē mäkétawaw oonussoowâwin, keespin oweyük kiskâyéûtûke itta ā ayayit, oo ga wapûteyewâ, kitta kē otinatchik.

PISKÉTUSSINÂHIKUN XII.

ÁKOSE nikootwasik kesikaw ā moyâ ochéchepuyik wékôtoowin passover ka itumeék Jesus pâ itôtāo Bethanyík, itta Lazarus ka kē ayat ka kē nippépun, ka kē wuniskanâpun nippoo-winík óche.

20 ¶ Mena ate t Greeka oo wech wiko -tawaw unekee ka k  p  it t tchik w k toowin k kitta putuppeeschek tchik :

21  wukwunik maka p  natāwuk Philipa, Bethsaida ka  cheeyit Galilee k  che, mena omisse it wuk, Okemaw, ne w  wapumanan Jesus.

22 Philip p  it t o mena wētumowāo Andrew:  kose maka Andrew mena Philip w tumow wuk Jesusa.

23 ¶  kose Jesus nusk w wuseh o, omisse, Tip hikun och chepuyew, Nap we-Koosisan kitta k  kistukime t.

24 Tapw , tapw , k  ititinawaw, Patima p ukoominuk p kw sekun p k te ke uske k isse mena n ppoow te ke , p uko ust o : maka keespin nippoow te ke, n tawek tamukun mist-ahí kistekan.

25 Una ka sak tat oo pimatissewin kitta wun taw ; mena una ka pukwat k oo pimatissewin ota uske k kitta kunow y tum kakek  pimatissewin k isse.

26 Keespin oweyuk net utooskak, keyam ne ga pimitiss hook; mena itta   ayayan,  kota ussitche net utoosk yakun k  ayat: keespin oweyuk utooskowitche,  wukwune n   taw  k  kist yimat.

27  kwa net  ch k mikooskache ayaw ; mena tanse k  itw yan ? N   ta pimachehin oma tip hikun  che : maka  wuko oma  che ka ot t man oma tip hikun.

28 N   ta, kist y ta ke w yoowin.  kose

pâtakwun kêche kesikoôk ôche, omisse â itwanik, Ne kê kistâyêtân, mena ne ga kôke kistâyêtân.

29 Unekee ayiseyinewuk maka, ka kê nepowitchik âkota, mena ka kê pâtûkik, omisse itwawuk peyâsewuk kitooowuk : kotukuk omisse itwâwuk, Kêche utooskâyakuna ayumehik.

30 Jesus pekiskwâo mena omisse itwâo, Oma ka kê pâtakwûk numoweya neya ôche kê pâ tukosinomukun, maka keyawaw ôche.

31 Âkwa ochéchepuyew oonussoowâwin oma uske ôche : âkwa ka kêche okemaskûk oma uske kâ wuyoweewâpineêt.

32 Mena neya, keespin ôpinikoweyane uskeek ôche, ne ga mawusukoonumasoon kâkeyow ayiseyinewuk.

33 Oma kê itwâo, â atotûk kâko nippoowin kâ ôche nippit.

34 Ayiseyinewa omisse isse nuskwâwusehik, Ne kê pâtânan oonussoowâwinik ôche Christ â état kakekâ : tanâke maka wâche itwâyun, Napâwe-Koosisan kitta ôpinaw ? owâna owa neapâwe-Koosisanewit ?

35 Âkose Jesus omisse itâo, Kâyapitch utcheyow ke wechâwikoowaw wastâo. Pimôtâk â askwa ayayâk wastâo, âka wunetipiskaw kitta otétiokooyâk : chikâma una ka pimôtât wunetipiskissewinik numoweya kiskâyêtum tantâ âtôtât.

36 Â askwa ayayâk wastâo, tapwâatumook wastâo, kitta kê oołowasimisimikooyâk wastâo.

Ohoo kākwia kē itwāo Jesus, ākose sipwātāo, mena kasoostowāo.

37 ¶ Maka ā ata kē totūk mēchāt mamuskache kākwia ā wapumikoot, kāyapitch numoweyā kē tapwātak :

38 Kitta kē tipepuyeyik oot itwāwin Esaias ookiskewāhikāo, ka kē itwāt, Tāpāyéchekāyun, owāna kā tapwātūk net achimoowinenan ? owāna mena kā wapúteyeēt ka Tipāyéchekāt oo' spitoon ?

39 Awuk' óche numoweyā kē tapwātumwuk, chikāma Esaias kē itwāo mena,

40 Kē kukāpwapināo, mena kē muskowustawāo oo' tāeyewa ; āka kitta kē wapeyit oo' skesikooyewa óche, āpo kitta nissitōtumeyit oo' tāeyewa óche, mena kitta kwāskineéetchik, ākose ne ga kekāhātyuk.

41 Ohoo kākwia kē itwāo Esaias, ispe ā wapútumwat oo kistāyéttakoosewineyew, mena kā achimat.

42 ¶ Ayewāk maka ateēt kēche oonussoowāwuk weyawaw mēchāt kē tapwātowāwuk ; maka chikāma Phariseewa óche numoweyā kē wétumwuk, āka kitta wuyoweewāpineéetchik ayumehāwekumikoók óche :

43 Weya ā sakētatchik oo muméchimikoowineyew ayiseyinewa owusimā ispeéch oo muméchimikoowineyew Munetoowa.

44 ¶ Jesus tāpwāo mena omisse itwāo, Una ka tapwātowit, numoweyā ne tapwātak neya, maka unehee ka kē pā issitissáhooyit.

45 Mena una ka wapumit wapumāo unehee
ka kē pā issitissāhooyit.

46 Ne pā itōtan kitta wastāwewan uskeēk,
piko oweuk tapwātowitche āka wunetipiskis-
sewinik kitta ayat.

47 Mena keespin oweuk pātūke net ayum-
ewina, maka āka tapwātūke, numoweya n'
oonussoowataw : chikāma numoweya ne pā
itōtan kitta oonussoowatumān uske, maka kitta
pimachētayan uske.

48 Una ka atowāyimit, mena āka ka otinūk
net ayumewina, ayawāo oweya ka oonussoo-
watikoot : unima ayumewin ka kē ayumeyan,
āwukwāyew kā oonussoowatikoot iskwayach
kesikake.

49 Chikāma numoweya ne kē achimisoon
neya kāchewak ; maka Ótawemaw ka kē pā
issitissāhoot, ne kē meeyik oonussoowāwin, kā
isse itwāwuk, mena kā isse pekiskwāwuk.

50 Mena ne kiskāyētān oo'nussoowāwin ā
kakekā pimatissewuneyik : āwuk' óche piko
kākwi ka átotuman, Ótawemaw ā kē isit,
ākose āsse achimooyan.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XIII.

Ā moyā maka ochēchepuyik unima wēkō-
toowin passover, ispe Jesus kāskāyētūk oo
tipāhikun ā ochēchepuyeyik kitta sipwātāt ota
uskeēk óche Ótawemawa kitta natat, ā kē
sakehat oot ayana uskeēk ka kē ayayit, kē
sakehāo iskwayanik isko.

2 Akose tipiskinākwāwin kā keesētāk, muche áchāk ā kē ustat oo' tāeyeēk Judas Iscariota, Simon oo' koosisa, kittā utawakāyit w'eyow;

3 Jesus ā kiskāyētūk Ótawemawa ā kē meeyikoot kåkeyow kākwi oo' chéchēk, mena Munetōk ā ócheet, mena Munetoowa ā natat;

4 Utte pusikoo tipiskinākwāwinik óche, akose ópimā ustaw oot ayoowinisa; mena otinum pâkōkwāhoon, akose pukwútāhoo.

5 Kā ayētit seekinum nippe onakunik, akose mache kechistapawutawāo ookiskinōhumowakuna oo'siteyewa, mena pâkwāhumwāo unima pâkōkwāhoon óche ka kē óche pukwútāhoot.

6 Akose otētāo Simon Petera: akose Peter omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, keya na ke kechistapawutan ne' sita?

7 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Unima ka totuman numoweya ke kiskāyētān unoōch; maka patima ke ga kiskāyētān.

8 Peter omisse itāo, Numoweya wékach ke ga kechistapawutan ne' sita. Jesus omisse itāo, Keespin numoweya ke kechistapawuyitin, numoweya ke wechāwin.

9 Simon Peter omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, numoweya piko ne' sita, maka ussitche ne' chéchea mena n' istikwan.

10 Jesus omisse itāo, Una ka kechistapawuyeēt numoweya kweetumaw nayāstow piko kittā kechistapawutat oo' sita, maka kechist-

issew missewā itta : mena keyawaw ke kechistissinawaw, maka numoweya kåkeyow.

11 Weya ā kē kiskāyētūk owāyewa kā utawakāyit w'eyow ; āwuk' ḍche wāche kē itwāt, Numoweya kåkeyow ke kechistissinawaw.

12 Ākose kā kissepākinumwat oo' siteyewa, mena kā otinūk oot ayoowinisa, ākose kā nāuppit mena, omisse itāo, Ke kiskāyētānawaw na kākwan kā totatukook ?

13 Okemaw ket issenikasinawaw ussitche Tāpāyēchekāyun : mena kwiusk ket itwanawaw ; chikāma neya āwuko.

14 Keespin maka neya, ke Tipāyēchekāmewaw mena k' Okemamewaw, kā kechistapawutayan ke' sitewawa ; keyawaw mena ke ga kechistapawutumatoōtawaw ke' sitewawa.

15 Chikāma ke kē meeyitinawaw kā kiskinowapūtumāk, kitta kē totumāk ka kē isse totatukook.

16 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Utooskāyakun numoweya owusimā itāyētakoosew ispeēch oo' kemama : ápo una ka issitissāhoōt numoweya owusimā itāyētakoosew ispeēch unehee ka issitissāhookoot.

17 Keespin ke kiskāyētānawaw ohoo kākwia, ke sowāyētakoosinawaw keespin ket itotānawaw.

18 ¶ Numoweya kåkeyow k' ititinawaw : ne kiskāyimawuk unekee ka kē nowusoonukik : maka kēche mussināhikāwina kitta kē tipepuy-

ikee, Una ka weche meechesoomit ayúk-oonawa ne kē ḍpinumak wúkwun.

19 Ākwa ke wétumatinawaw ā moyā oché-chepuyik, ispe maka ochéchepuyike, kittā kē tapwātumāk neya āwuko.

20 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una kā ḫtinat unehee kā issitissáhoomuk n' ḫtinik neya ; mena una ka ḫtinit, ḫtināo unehee ka kē pā issitissáhooyit.

21 Ispe Jesus oma kā itwāt, mikooskache ayaw oot áchákoók, mena wétum, omisse ā itwāt, Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, pāuk oma ka ítusseyák kittā utawakāo n'eyow.

22 Akose kiskinóhumowakunuk kákunow-apútoowuk, ā wawanáyéétükik owáyewa ka itayit.

23 Maka oot asputisineyéty pāuk oo kiskinóhumowakuna Jesus waskekuník, unehee Jesus ka kē sakehat.

24 Simon Peter maka namiskwāyoostowāo, kittā kukwāchékāmooyit owáyewa unehee ka itayit.

25 Akose ā pimisseék waskekuneyeék Jesusa omisse itāo, Tápáyéchékāyun, owāna ?

26 Jesus omisse itāo, Āwuko una, kā meeyuk suskumoowin, kē kétanumwuke. Akose kā kétanük suskumoowin, meeyāo Judas Iscariota, Simona oo' koosiseyewa.

27 Akose kā meeyeéet suskumoowin Muche Áchákwa peéteskak. Akose Jesus omisse itāo, Unima kā totumun, keyipe tota.

28 Numma wawach oweya mechesoowin-
âtikoôk kë kiskâyêtumeyewa kâkwi ôche wâche
kë itat oma.

29 Weya ateêt â itâyêtûkik, chikâma Judasa
â ayayit muskimoot, âwuk' ôche Jesus wâche
kë itat, Utawâ unehee kâkwia ka nutowâyé-
tumûk wékôtoowin ôche ; âpo kittâ meeyayit
nantow kâkwi ootimakissewa.

30 Âkose maka kâ ôtinûk suskumoowin
wuyoweew sâmak : mena tipiskayepun.

31 ¶ Kâ wuyoweet maka, Jesus omisse
itwâo, Âkwa napâwe-Koosisan kâstukimeêt,
mena Muneto kistukimaw weya ôche.

32 Keespin maka Muneto kistukimaw weya
ôche, Muneto ussitche kittâ kistukimâo weya
kâchewak, mena sâmak kittâ kistukimâo.

33 Upistowasisetik, kâyapitch utcheyow ke
ga wechâwitinawaw. Ke ga nutoonowinawaw:
mena ka kë isse itukik Jewuk, Ittâ â itôtâyan,
numoweya ke ga kë pâ itôtanawaw ; âkose
unoôch âtitukook.

34 Ooske oonussoowâwin ke meeyitinawaw,
Kitta sakehitoooyâk ; ka kë isse sakehitukook,
keyawaw mena kittâ isse sakehitoooyâk.

35 Âkota oma kâkeyow ayiseyinew kâ ôche
kiskâyêtûkik keyawaw â ootiskinôhumowa-
kunimimitukook, keespin sakehitoooyâko.

36 ¶ Simon Peter omisse itâo, Tâpâyêchekâ-
yun, tantâ kâ itôtâyun ? Jesus omisse itâo,
Ittâ â itôtâyan, numoweya ke ga kë pimitis-
sâhoon unoôch ; maka ke ga pimitissâhoon
patima.

37 Peter omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, tanāke numoweya kā kē pimitissāhootan unoóch? Ne ga pukitinān ne pimatissewin keya óche.

38 Jesus omisse itāo, Ke ga na pukitinān ke pimatissewin neya óche? Tapwā, tapwā, k' ititin, Napāpakahákwan numoweya kitta kitoo, eyekoók nistwaw kē anwātoweyune.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XIV.

ĀKAWEYA ke' tāewaw kitta mikooskatāyétumomukun : ke tapwātowawaw Muneto, tapwātowik neya ussitche.

2 N' Otawe oo waskahikuník méchātinwa étawina : keespin aka ākose isse ayak, ke ga kē wētumatéławaw. Ne nuttowe kwyachéstan étawin keyawaw óche.

3 Mena keespin ne nuttowe kwyachéstan étawin keyawaw óche, ne ga pā itōtan mena, ākose neya kāchewak ke ga otinitinawaw ; itta ā ayayan, kitta kē ayayāk keyawaw ussitche.

4 Mena ittā ā itōtāyan ke kiskāyétānawaw, mena māskunow ke kiskāyétānawaw.

5 ¶ Thomas omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, numoweya ne kiskāyétānan tantā kā itōtāyun ; mena tanse kā kē isse kiskāyétumāk māskunow?

6 Jesus omisse itāo, Neya māskunow, mena tapwāwin, mena pimatissewin : numoweya

oweyuk kitta kē natāo Ótawemawa, piko neya óche.

7 Keespin kē kiskāyimeyāk, ke ga kē kiskāyimātawaw n' Ótawe ussitche: mena unoóch óche ke kiskāyimawaw, mena ke kē wapumawaw.

8 ¶ Philip omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, wapúteyinan Ótawemaw, ákose ne ga nāā-yétānan.

9 Jesus omisse itāo, Ke kē wechāwitin ákwa kinwās, ákose numma áskwa na ke kiskāyimin, Philip ? una ka kē wapumit kē wāpumāo Ótawemawa; ákose tanāke wāche itwāyun maka, Wapúteyinan Ótawemaw ?

10 Numma na ke tapwātān Ótawemaw ā peéteskowuk, mena neesta Ótawemaw ā peéteskowitz? ohoo ayumewina ka ititan numoweya neya kāchewak ā itwāyan: maka Ótawemaw ka kunoskowitz, weya totum áwukwunee utooskāwina.

11 Tapwātowin Ótawemaw ā peéteskowuk, mena neesta Ótawemaw ā peéteskowitz; ápo tapwātowin kāchewak unehee utooskāwina óche.

12 ¶ Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Una ka tapwātowitz, unehee utooskāwina ka totuman kitta totum weya ussitche; mena owusimā kēche utooskāwina ispeéch ohoo kitta totum; chikāma ā natuk n' Ótawe.

13 Mena piko kākwi kā nutotumayāk ne wéyoowinik isse, áwuko ne ga totān, Ótawemaw.

maw kitta kē kistukimeēt Wākoosiseweēt
ōche.

14 Keespin ke ga nutotānawaw kākwi ne
wéyoowinik isse, ne ga totān.

15 ¶ Keespin ke sakehinawaw, mitchimin-
umook n'oonussoowāwina.

16 Mena ne ga mowimoostowaw Ótawemaw,
ākose ke ga meeyikoowaw kotuka Ookake-
chehewāwa, kitta kē wechāwikoyāk kakekā;

17 Åchāk ka tapwāwinewit ote ; uske āka
kā kē ôtinikoot, chikāma numoweya wapumik,
āpoⁿ numoweya kiskāyimik ; maka ke kiskā-
yimawaw ; weya ā kunoskakoyāk, mena kitta
peēteskakoyāk.

18 Numoweya ke ga nukutitinawaw āka
kakechehewāwinik : ke ga pā natitinawaw.

19 Kāyapitch utcheyow, ākose uske numow-
eya mena ne ga wapumikoon ; maka ke
wapuminawaw : chikāma ā pimatisseyan, keya-
waw mena ke ga pimatissinawaw.

20 Åwuko unima kesikake ke ga kiskāyē-
tānawaw neya n' Ótawe ā peēteskowuk, mena
keyawaw ā peēteskoweyāk, mena neya ā peēt-
eskatukook.

21 Una ka ayat n' oonussoowāwina, mena
ka kunowāyētūk, åwuko una ka sakehit : mena
una ka sakehit n' Ótawe kitta sakehāo, mena
ne ga sakehaw, mena ne ga nokohoon kitta
wapumit.

22 Judas omisse itāo, numoweya Iscariot,
Tāpāyēchekāyun, tanse kā isse nokohooyun

neyanan kitta wapumiták, ākose āka uskeék kitta isse nokohooyun ?

23 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Keespin oweyuk'sakehitché, kitta kunowāyētum net ayumewina : mena n' Ótawe kitta sakehāo, mena ne ga pā natanan, ākose ne ga wechāwanan.

24 Una āka ka sakehit numoweya kunowāyētum net itwāwina : mena unima ayumewin kā pātumāk nummayāo neya net ayan, maka Ótawemaw ka kē pā issitissáhoot.

25 Ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw, kāyapitch ā wechāwitukook.

26 Maka Ookakechehewāo, ka Kunatissit Åchāk ote, Ótawemaw kā issitissáwat ne wēyoowinik isse, ke ga kiskinōhumakooowaw kākeyow kākwia, mena ke ga kiskisshikoowaw kākeyow kākwia, piko kākwi ka kē ititukook.

27 ¶ Pāútukāyimoowin ke nukutumatinawaw, ne pāútukāyimoowin ke meeyitinawaw : numoweya tapiskooth uske ka isse mākemuk-ūk, ket isse meeeyitinawaw. Åkaweya ke' tāewaw kitta mikooskatāyētumómukun, ápo åkaweya kitta koostachémukun.

28 Ke kē pātānawaw ka kē ititukook, ne ga sipwātan, mena kōke ke ga pā natitinawaw. Keespin ke kē sakehinawaw, ke ga mumātakosinawaw, chikāma ā kēitwāyan, ne nataw Ótawemaw : weya n' Ótawe owusimā ā itāyētakosit is-peéch neya.

29 Åkwa maka 'ke kē wētumatinawaw ā

moyā ochēchepuyik, ispe ochēchepuyike, kitta
kē tapwātumāk.

30 Unoôch ôche numoweya mistahe ke ga
wechapeekiskwāmitinawaw: chikāma ka kèche
okemaskuk oma uske pā itōtāo, mena numow-
eya kākwi ayaw peéche n' eyowik.

31 Maka uske kitta kē kiskāyētumomukuk
ā sakehuk Ótawemaw; mena Ótawemaw ka
kē isse meeyit oonussoowāwin, ākose moyam
ātotuman. Pusikook, sipwātātan ota ôche.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XV.

NEYA tapwā meenisātik, n' Ótawe maka kis-
tikāwe eyinewew.

2 Tûto wutikwun ka sukumoskakoyan āka
ka nētawekētamukuk meenisa otinum: mena
tûto wutikwun ka nētawekētamukuk meenisa,
wawāsétaw, owusimā kitta kē nētawekētamuk-
uneyik meenisa.

3 Ākwa maka ke pâkissinawaw unima ayum-
ewin ôche ka kē wētumatukook.

4 Sukumoskowik neya, ākose neesta ke ga
sukumoskatinawaw. Tapiskooch wutikwun āka
nisikā ka kē nētawekētamukuk meenisa, pat-
ima sâkumooke meenisātikoôk; keyawaw
mena numoweya ke ga kē kuskētanawaw, pat-
ima sukumoskoweyäko.

5 Neya meenisātik, keyawaw ke wutikwun-
ewinawaw: Una ka sukumoskowit, mena neya
ka sukumoskowuk, âwuko nētawekētaw mēchât
meenisa: chikāma keespin āka neya ôche
numoweya kākwi ke ga kē kuskētanawaw.

6 Keespin āka oweyük sukumoskowitche, wāpinaw tapiskooch wutikwun, ākose nippoo-wissew; ākose ayiseyinewuk mosūkināwuk, mena mutchoostāwāpināwuk, ākose iskwasoo-wuk.

7 Keespin wechāweyāko, mena net ayume-wina wechāwikoyākwawe, ke ga nutotānawaw piko ā isse itāyētumāk, ākose ke ga totumak-owinawaw.

8 Ākota oma wāche kistukimeēt n' Ötawe, keespin nētawekētayāko mistahe kistikan; ākose kā ookiskinōhumowakunimimitukook.

9 Ötawemaw ka kē isse sakehit, ākose kā isse sakehitukook: ayák ne sakehewāwinik.

10 Keespin ke kunowāyētānawaw n' oonus-soowāwina, ke ga ayanawaw ne sakehewāwin-ik; moyam ka kē isse kunowāyētuman n' Ötawe oo'nussoowāwina, mena ka kē isse aya-wuk oo sakehewāwinik.

11 Ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw, ne mumātakosewin kittā kē kunoskakoyāk, mena ke mumātakosewinewaw kittā kē sakuskināk.

12 ¶ Āwuko oma n'oonussoowāwin, Kittā sakehitoyāk, tapiskooch ka kē isse sakehituk-ook.

13 Numoweya owusimā sakehewāwin owe-yuk kittā kē ayaw ispeēch oma, napāo kittā pukitinūk oo pimatissewin oo' totāma óche.

14 Ket oototāmimitinawaw, keespin ket itotānawaw piko ā isse itussoowatitukook.

15 Unoōch óche numoweya utooskāya-

kunuk k'ititinawaw; chikāma numoweya autooskāyakun kiskāyētum kākwān oot okemama teyotumeyit: maka ne' totāmuk ke kē ititinawaw; chikāma kākeyow kākwia ka kē pātuman n' Ótawe óche ke kē kiskāyētumohitinawaw.

16 Numoweya keyawaw ke kē nowusooninawaw, maka neya ke kē nowusoonitinawaw, mena ke kē onukimitinawaw, kitta kē nuttowe nētawēketayāk kistikan, mena ke kistikanimewaw kitta kē étukwūk: piko kākwi kā nutotumowayāk Ótawemaw ne wēyoowinik isse, kitta kē meeyikoyāk.

17 Ohoo kākwia ket itussoowatitinawaw, kitta sakehitoyāk.

18 ¶ Keespin uske pukwatikoyāko, ke kiskāyētānawaw ā kē pukwatikoyan ā moyā pukwatikoyāk keyawaw.

19 Keespin uskeék ócheeyāk, uske kitta sakētamukunopun oot ayan: maka chikāma numoweya uskeék k' ócheenawaw, maka ke kē nowusoonitinawaw uskeék óche, āwuk' óche uske ke pukwatikoonawaw.

20 Kunokiskissik unima ayumewin ka kē ititukook, Utooskāyakun numoweya owusimā itāyētakosew ispeéch oo' kemama. Keespin neya ne kē ayimehikwuk, keyawaw ussitche ke ga ayimehikoowawuk; keespin kā kunowāyētumoowakwā net itwāwin, ket itwāwinewaw ussitche kitta kunowāyētumwuk.

21 Maka kākeyow ohoo kākwia ke ga totak-

oowawuk ne wéyoowineyew óche, chikāma numoweya kiskāyimāwuk unehee ka kē pā issitissāhooyit.

22 Keespin āka kē pā ayumehukik, numoweya oo ga kē ayātawaw muchétewin: maka ākwa numoweya ayawuk ukwunāhikun oo muchétewinewaw óche.

23 Una ka pukwasit pukwatāo n' Ótaweya ussitche.

24 Keespin āka kē totuman keyekow weyawaw unehee utooskāwina āka petoos oweiyuk ā kē totūk, numoweya oo ga kē ayātawaw muchétewin: maka akwa kē wapūtumawuk mena neya ne pukwatikwuk ussitche n' Ótaweya.

25 Maka oma ékin, unima ayumewin ka mussināhikatāk oo' nussoowāwinewāk kittā kē tipepuyik, Ne kē pukwatikwuk numma kākwān óche.

26 ¶ Maka ispe Ookakechehewāo tukoseéke, kā pā issitissāhumatukook Ótawemaw óche, tapwāwe Áchāk ote, ka ócheet Ótawemawík óche, áwuko kā achimit:

27 Mena keyawaw ussitche ke ga achimoonawaw, chikāma ke kē wechāwinawaw mitchimach óche.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XVI.

Ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw, āka kittā kē nayātawāyētumāk.

2 Ke ga wuyowee wāpinikoowawuk ayume-
[Cree] *f*

hāwekumikoōk óche : tapwā, tipāhikun kittā ochēchepuyew, piko oweyuk nippāhikoyāko net utooskowaw Muneto kittā itāyētum.

3 Mena ohoo kākwia ke ga totakoowawuk, chikāma numoweya kē kiskāyimāwuk Ótawemawa, ápo neya.

4 Maka ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw, ispe tipāhikun ochēchepuyike, kittā kē kiskisseyāk à kē wētumatu kook. Mena ohoo kākwia numoweya ke kē wētumatinawaw mitchimach óche, chikāma à kē wechāwitukook.

5 ¶ Maka ākwa ne nataw una ka kē pā issitissāhoot ; mena numma wawach pāuk keyawaw ke kukwāchiminawaw, Tantā wā itōtāyun ?

6 Maka chikāma à kē wētumatu kook ohoo kākwia, numma nāāyētumoowin ke sakusk-ināskakoonawaw ke' tāewāk.

7 Ayewāk maka ke wētumatinawaw tapwāwin ; Nāépuyew keyawaw óche kittā sipwātāyan : chikāma keespin àka sipwātāyane, Ookakechehewāo numoweya ke ga pā otētik-oowaw ; maka keespin sipwātāyane, ke ga pā issitissāhumatinawaw.

8 Mena ispe tukoseéke, kittā sakoochētaw uske muchētewin óche, mena kwiusk itatissewin óche, mena oonussoowāwin óche :

9 Muchētewin óche, chikāma numoweya ne tapwātakwuk :

10 Kwiusk itatissewin óche, chikāma à natuk n' Ótawe, àkose àka mena kittā wapumeyāk ;

11 Oonussoowāwin óche, chikāma ka kēche okemaskūk oma uske oonussoowataw.

12 Net ayan kāyapitch mēchāt kākwia kitta wētumatuukook, maka unoōch numoweya ke ga kē wētumakowinawaw.

13 Āyewāk maka ispe weya, Āchāk ka tapwāwinewit, tukoseéke, ke ga kiskinōtahik-oowaw kākeyow tapwāwinīk isse : chikāma numoweya weya kāchewak kitta pekiskwāo ; maka piko kākwi kā pātūk, āwuko kā atotūk : mena ke ga wapūteyikoowaw kākwia kā oché-chepuyeyikee.

14 Ne ga kistukimik : chikāma kitta ótinum net ayaník óche, ākose ke ga wapūteyikoowaw.

15 Kākeyow kākwia Ótawemaw ka ayat neya n' ootayanin : āwuk' óche wāche kē itwāyan, kitta otinum net ayaník óche, ākose ke ga wapūteyikoowaw.

16 ¶ Utcheyow, ākose numoweya ke ga wapuminawaw : mena maka, utcheyow piko, ākose ke ga wapuminawaw, chikāma Ótawemaw ne nataw.

17 Ākose ateét oo kiskinōhumowakuna omisse ititoyewa, Kākwi oma ka kē itikoyūk, Utcheyow, ākose numoweya ke ga wapuminawaw : mena maka, utcheyow piko, ākose ke ga wapuminawaw : mena, Chikāma Ótawemaw ne nataw ?

18 Omisse maka itwāwuk, Kākwi oma ka kē itwāt, Utcheyow ? numoweya ke ga kē wētānow tanse ātwāt.

19 Jesus maka kiskâyéatum ā ukawatumeyit kitta kukwâchimikoot, ākose omisse itāo, Ke na kukwâchêtoonawaw keyawaw kâchewak unima ðche ka kë itwâyan, Utcheyow, ākose numoweya ke ga wapuminawaw : mena maka, utcheyow piko, ākose ke ga wapuminawaw ?

20 Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Keyawaw ke ga matoonawaw mena numma ke ga náayé-tânawaw, maka uske kitta mumâtakosemukun : mena keyawaw ke ga kukwatukâyimoonawaw, maka ke kukwatukâyimoowinewaw kitta kwâsk-inikatāo mumâtakosewinik isse.

21 Iskwāo wā wapumawusootche ayaw kukwatukâyimoowin, chikâma oo tipâhikun oché-chepuyeyew : maka sâmak kâ wapumawusootche, numoweya owusimâ kiskissetotum oo kukwatukâyimoowin, chikâma mumâtakosew napâwa ā nétairekeyit ota uskeek.

22 Åkwa maka unoôch ket ayanawaw kukwatukâyimoowin : maka ke ga wapumitinawaw mena, ākose ke' tâewaw kitta mumâtakosemukun, mena ke mumâtakosewinewaw numoweya oweyuk ke ga muskumikoowaw.

23 Mena âwuko kesikake numoweya kâkwi ke ga nutotumowinawaw. Tapwā, tapwā, k' ititinawaw, Piko kâkwi kâ nutotumowayâk Ôtawemaw ne wéyoowinik isse, ke ga meeyikoowaw.

24 Unoôch isko numoweya kâkwi ke kë nutotânawaw ne wéyoowinik isse : nutotumak, ākose ke ga ôtinânawaw, ke mumâtakosewinewaw kitta kë sakuskinâk.

25 Ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw uspahakāmoowinik isse : maka tipāhikun kitta ochēchepuyew, āka mena kitta ayumehitukook uspahakāmoowinik isse, maka ke ga wapūteyit-inawaw moosisāyētak Ótawemaw óche.

26 Awuko unima kesikake ke ga nutotumanawaw ne wéyoowinik isse : mena numoweya k' ititinawaw, ne ga mowimoostowaw Ótawemaw keyawaw óche :

27 Chikāma Ótawemaw weya kāchewak ke sakehikoowaw, chikāma ā kē sakeheyāk, mena ā kē tapwātumāk Munetoōk ā ócheeyan.

28 Ne kē pā itōtan Ótawemawik óche, ākose ne kē pā itōtan ota uskeēk : mena, ne nukutān uske, ākose ne nataw Ótawemaw.

29 ¶ Oo kiskinōhumowakuna omisse itik, Matika, ākwa moosisā āyumeyun, mena numoweya ket uspahakāmoowe ayumin.

30 Ākwa ne kāchenahoonan kākeyow kākwia ā kiskāyētumun, mena āka ā nutowāyētumun oweyük kitta kukwāchimisk : awuko oma óche ne tapwātānan Munetoōk ā ócheeyun.

31 Jesus omisse itāo, Ākwa na ke tapwātānawaw ?

32 Matika, tipāhikun kitta ochēchepuyew, tapwā, unoōch ochēchepuyew, kitta nunanis ayayāk, tūto napāo w'keeēk isse, ākose ke ga pāuko nukusinawaw : maka kāyāpitch numoweya ne ga pāukoon, chikāma Ótawemaw ne wechāwīk.

33 Ohoo kākwia ke kē wētumatinawaw,

kitta kē ayayāk pāútukāyimoowin neya óche.
Ota uskeēk ke ga mikooskache ayanawaw :
maka mumātakosik ; ne kē sakoochētan uske.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XVII.

Ohoo ayumewina kē itwāo Jesus, ākose ópin-
um oo' skesikwa kēche kesikoōk isse, mena
omisse itwāo, N' Óta, tipāhikun ochéchepuy-
ew ; kistukim ke' Koosis, ke' Koosis kitta kē
kistukimisk keya ussitche :

2 Kisaspinā kā meeyut soōkatissewin kitta
tipāyimat kåkeyow ayiseyinewa, kitta kē meey-
at kakekā pimatissewin tūto unehee ka kē
meeyut.

3 Mena āwuko oma kakekā pimatissewin,
kitta kē kiskāyimiskik keya piko tapwā Māne-
tooweyun, mena Jesus Christ ka kē pā issit-
issāwut.

4 Ke kē kistukimitin wukituskumik : ne kē
keesētan unima utooskāwin ka kē meeyeyun
kitta totuman.

5 Ākwa maka, O Ótawemaw, kistukimin
keya kåchewak unima kistāyētakosewin óche
ka kē ayayan ā wechāwitan ā moyā étukwūk
uske.

6 ¶ Ne kē wapūteyawuk ke wéyoowin
unekee ayiseyinewuk ka kē meeyeyun ota
uskeēk óche : ke kē ootayanéty, ākose ke kē
meeyin ; mena kē kunowâyētumwuk ket
ayumewin.

7 Ākwa kē kiskāyētumwuk kākeyow piko kākwia ka kē meeyeyun keya óche ā ócheekée.

8 Weya ā kē meeyukik unehee ayumewina ka kē meeyeyun ; mena kē ótinumwuk, mena kē kiskāyētumwuk kāchenamach keya óche ā ócheeyan, mena kē tapwātumwuk ā kē pā issit-issáhooyun.

9 Net ayumehāstumowawuk weyawaw : numoweya uske net ayumehāstumatān, maka unekee óche ka kē meeyeyun ; chikāma keya k' ootayanin.

10 Mena kākeyow net ayanuk keya ket ayanuk, mena ket ayanuk neya net ayanuk ; mena ne kē kistukimikwuk.

11 Ākwa maka numoweya owusimā uskeēk net ayan, maka okoo uskeēk ayawuk, mena ke pā natitin. Kunache Ótawemaw, kunowāyimik keya kāchewak ke wéyoowinik óche unekee ka kē meeyeyun, kittā kē pāukootchik, tapiskooch ka isse ayayúk.

12 Ā āskwa kē wechāwukik uskeēk, ne kē kunowāyimawuk ke wéyoowinik isse : unekee ka kē meeyeyun ne kē kunowāyimawuk, mena numma wawach pāuk wunehaw, piko una nis-sewunache-koosisan ; kittā kē tipepuyikee kēche mussināhikāwina.

13 Ākwa maka ke pā natitin ; mena ohoo kākwia ne wētān ota uskeēk, kittā kē sakusk-ināskakootchik ne mumātakosewin.

14 Ne kē meeyawuk ket ayumewin ; mena uske kē pukwatīkwuk, chikāma numoweya

uskeēk ócheewuk, tapiskooch neya āka uskeēk ka isse ócheeyan.

15 ¶ Numoweya net ayumehan kittā otinutchik ota uskeēk óche, maka kittā kunowāyimutchik muchétewinik óche.

16 Numoweya ota uskeēk ócheewuk, tapiskooch neya āka ota uskeēk ka isse ócheeyan.

17 ¶ Kunachehik ke tapwāwin óche : ket ayumewin tapwāwinewun.

18 Tapiskooch ka kē isse issitissáhooyun uskeēk isse, ākose neesta kā isse issitissawukik uskeēk isse.

19 Mena weyawaw óche ne pukitinisoon, weyawaw ussitche kittā kē kunatissitchik tapwāwinik óche.

20 ¶ Mena numoweya piko okoo net ayumehāstumowawuk, maka unekee ussitche kā tapwātowitchik oot ayumewinewaw óche ;

21 Kākeyow kittā kē pāukootchik ; tapiskooch keya, Ótawemaw, ka peéteskoweyun, mena neya ka peéteskatan, weyawaw ussitche kittā kē pāukootchik ā peéteskakooyükkik : uske kittā kē tapwātumomukük ā kē pā issitissáhooyun.

22 Mena unima kistayétkosewin ka kē meeyeyun ne kē meeyawuk ; kittā kē pāukootchik, tapiskooch ka isse pāukoyük :

23 Neya ā peéteskowukik, ākose keya ā peéteskoweyun, kittā kē keeseheéetchik ā pāukootchik ; mena uske kittā kē kiskayétmomukük ā kē pā issitissáhooyun, mena ā kē sakehutchik, tapiskooch ka kē isse sakeheyun.

24 N' Óta, net itāyētān weyawaw ussitche, unekee ka kē meeyeyun, itta ā ayayan kittawechāwitchik ; kittawechāwitchik ne kistāyētakosewin, ka kē meeyeyun : chikāma ke kē sakehin ā moyā étukwūk uske.

25 O kwiusk átatisseyun Ótawemaw, uske numoweya k' óche kiskāyimikoon : maka neya ke kē kiskayimitin, mena okoo kē kiskāyétwuk ā kē pā issitissáhooyun.

26 Mena ne kē wētumowawuk ke wēyoowin, mena ne ga wētān : unima sakehewāwin ka kē óche sakeheyun kittawechāwitchik ne kiskayimitin, mena neesta kittawechāwitchik.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XVIII.

ISPE Jesus kā keese ayumit ohoo ayumewina, sipwātāo ussitche oo kiskinóhumowakuna ukamik isse unimā sepeesis Cedron, itta kistikāna ā étukwuneyik, ákota pétokwāo, ussitche oo kiskinóhumowakuna.

2 Judas maka ussitche, ka kē utawakāyit wēyow, kē kiskāyétwuk ákota : chikāma Jesus mēchātwaw ákota kē itōtāo ussitche oo kiskinóhumowakuna.

3 Ákose Judas, kā ótinat mēchāt napāwa mena semakuniséwekemawa kēche ayumehāwemawa mena Phariseewa óche, pā itōtāo ákota wasuskotānumakuna mena wasuskotānumakunātikwa mena pukumakuna ā kekeeyit.

4 Jesus maka, á kiskāyétwuk kākeyow kākwia kā otētikoot, wuyoweew, mena omisse itāo, Owāna nātoonowāk ?

5 Omissé isse nuskwāwusehāwuk, Jesus Nazarethik ka ḍcheet. Jesus omissé itāo, neya āwuko. Mena Judas ussitche, ka kē utawakāyit w'eyow, wechekapowistowāo.

6 Sāmak maka omissé kā itat, neya āwuko, usākapowewuk, mena pūkisinwuk uskeēk isse.

7 Ākose mena kukwāchimāo, Owāna nāt-oonowāk ? Ākose omissé itwāwuk, Jesus Nazarethik ka ḍcheet.

8 Jesus omissé itāo, ke kē wētumatinawaw neya āwuko : keespin maka ke nutoonowinawaw, keyam okoo kittā sipwātāwuk :

9 Kittā kē tipepuyik unima itwāwin, ka kē itwāt, Unekee ḍche ka kē meeyeyun num-oweya n' ḍche wunehaw pāuk.

10 ¶ Ākose Simon Peter oot ayāty semakuníkomān ochipitum, ākose otamāwāo kēche ayumehāwekemawa oot utooskāyakuneyewa, mena munewāpisumwāo oō' towukuyew. Una utooskāyakun Malchus oot issenīkasoođty.

11 Ākose Jesus omissé itāo Petera, Peētaha ke semakuníkomān peēchikomanik : unima minikwakun n' Otawe ka kē meeyit, numma na ne ga minikwan ?

12 ¶ Ākose ayiseyinewuk mena semakun-iséwekemaw ussitche semakunisuk Jewuk ā ḍcheetchik otināwuk Jesusa, ākose tūkopitāwuk,

13 Ākose nistum itōtutowāwuk Annasa ; weya ā oosisit Caiaphasa, ka kē kēche ayumehāwekemawit āwuko unima uskewin.

14 Caiaphas maka āwuko una, ka kē meeyat oonussoowāwin Jewa, ā nutowāyētakwūk pāuk napāo kitta nippostumowat ayiseyinewa.

15 ¶ Akose Simon Peter pimitissāwāo Jesusa, ussitche neesta una kotuk kiskinōhumowakun : āwuko kiskinōhumowakun kē kiskāyimik kēche ayumehāwekemawa, mena peēt-okwā-wechāwāo Jesusa peēche kēche ayumehāwekemawa oo waskahikuneyeek.

16 Maka Peter nepowew iskwātāmīk wuy-oweetimik. Akose wuyoweew una kotuk kiskinōhumowakun, ka kē kiskāyimikoot kēche ayumehāwekemawa, mena ayumehāo unehee ka kunowāyētumeyit iskwātām, akose peētok-wāhāo Petera.

17 Akose una oskeneekiskwāo ka kunowāyētūk iskwātām omisse itāo Petera, Numma na keya ussitche k' ookiskinōhumowakunimik owa napāo ? Omisse itwāo, numoweya.

18 Akose utooskāyakunuk ussitche semakunisēwekemawuk nepowewuk ākota, ā kē osētatchik iskotāo kuskuskusāwa óche; weya ā kissinayik : mena owusoowuk : akose Peter wechekapowistowāo, mena owusoo.

19 ¶ Akose kēche ayumehāwekemaw kukwāchimāo Jesusa oo kiskinōhumowakuneyewa óche, mena oo kukāskimawusoowineyew óche.

20 Jesus omisse itāo, ne kē ayumin moosisāyētak ota uskeek ; kakekā ne kē kiskinōhumakan peēche ayumehāwekumikoōk, mena peēche kēche ayumehāwekumikoōk, itta Jewuk

mosuk ka mawutchehitootchik ; mena numoweya kākwi kemooch ne kē itwan.

21 Tanāke wāche kukwāchimeyun ? kukwāchimik unekee ka kē pātowitchik, tanse kā itukik : matika, kiskāyētumwuk tanse kā itwāwuk.

22 Ākose oma kā itwāt, pāuk semakunis-éwekemaw ākota ā nepowit otamāwāo Jesusa oo' chēche ḍche, omisse ā itwāt, Ākose na ke ga isse nuskwāwusehaw kēche ayumehāwekemaw ?

23 Jesus omisse itāo, Keespin muche kākwi kā itwāwanā, wēta unima muche kākwi : maka keespin kwiusk, tanāke wāche otamāhooyun ?

24 Annas maka oo kē issitissāhumowāty Caiaphasa kēche ayumehāwekemawa ā tūk-opisooyit.

25 ¶ Ākose Simon Peter nepowew ā owusoot. Omisse maka itāwuk, Numma na keesta pāuk oo kiskinōhumowakuna ? Anwātum, mena omisse itwāo, numoweya.

26 Pāuk oot utooskāyakunima kēche ayumehāwekemaw, ā oochedwamit unehee o᷑' towukuyew Peter ka kē munewāpisumwat, omisse itwāo, Numma che ke kē wapumitin peēche kistikanik ā wechāwut ?

27 Ākose mena Peter anwātum : ākose sāmak napāpakahākwan kitoo.

28 ¶ Ākose itōtahāwuk Jesusa Caiaphasik ḍche oonussoowāwekumikoōk isse : mena kākesāpayapun ; mena weyawaw kāchewak num-

oweya peētokwāwuk oonussoowāwekumikoōk, ā koostūkik kitta weyepehootchik ; maka kitta kē mechitchik wēkōtoowin passover.

29 Âkose Pilate wuyowee wānat, mena omisse itwāo, Kākwi ātamāyimayāk owa napāo ?

30 Nuskwāwusehāwuk mena omisse itāwuk, Keespin ākā muchētiskit, numoweya ke ga kē pātwatētan.

31 Âkose Pilate omisse itāo, Otineēk keyawaw, mena oonussoowateēk ā isse itustāk k' oonussoowāwinewaw. Jewuk maka omisse itāwuk, Numoweya kwiusk issenakwun neyanan kitta nippāhukeēt oweyuk :

32 Oot itwāwin Jesus kitta kē tipepuyeyik, ka kē itwāt, ā atotūk kāko nippoowin kā óche nippit.

33 Âkose mena peētokwāo Pilate oonussoowāwekumikoōk, mena nutoomāo Jesusa, âkose omisse itāo, Keya na oo Kéche Oke-mamewawa Jewuk ?

34 Jesus omisse itāo, Keya na tipeyowā ket itwan oma, ápo na kotukuk che ke kē wētum-akwuk oma ā itikoweyan ?

35 Pilate omisse itāo, Ne Jewewin na ? Kâchewak keya ke weetuskemakunuk ussitche kēche ayumehāwekemawuk ne kē pukitimum-akwuk k' eyow : kākwi kā totumun ?

36 Jesus omisse itāo, Net otānowewin numoweya ota uskeēk ócheepuyew : keespin net otānowewin ota uskeēk ócheepuyik, âkose oo ga nootinikātawaw net utooskāyakunuk, âkā

Jewa isse kitta isse pukitinikoweyan: maka
ākwa net otānowewin numoweya ota óchee-
puyew.

37 Pilate maka omisse itāo, Ke Kéche Okemawin na maka? Jesus omisse itwāo, Ket itwan ā Kéche Okemaweyan. Āwuko oma óche wāche kē nētawekeyan, mena āwuko oma óche wāche kē pā itōtāyan ota uskeeēk, kitta kē atotuman tapwāwin. Tūto, oweyuk tapwāwinik ka ócheet ne nutōtak.

38 Pilate omisse itāo, Kākwi unima tapwāwin? Ākose oma kā itwāt, wuyoweew mena ā natat Jewa, ākose omisse itāo, Numma wawach kākwi ā nayātawuk ne miskumwan kitta ayat.

39 Maka ket ayanawaw issewāpissee-win, kitta pukitinumatu-kook pāuk wāchēche-puyike pass-over: ket itāyētānawaw na maka kitta pukitinumatu-kook oo Kéche Okemamewawa Jewuk?

40 Ākose mena kākeyow omisse isse tāp-wāwuk, omisse ā itwāt-chik, Numoweya owa napāo, maka Barabbas. Barabbas maka oo kimootiskéty.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XIX.

PILATE maka otināo Jesusa, ākose pusustāwāo.

2 Ākose semakunisuk upēkatumwuk kēche okemaw ustootin misekaweminukusēa óche, mena poostustootināhāwuk, mena poostukwunāhāwuk mikwākino-we ukohoon,

3 Ākose omisse itwāwuk, Wacheyā, Kāche

Tipāyimutchik Jewuk ! mena otamåwawuk oo' chéchewawa óche.

4 ¶ Pilate maka wuyoweew mena, ákose omisse itāo, Matika, ke pā wuyoweétutwatinawaw, kitta kē kiskāyétumāk áka kākwi á nayåtawúk á miskumwuk kitta ayat.

5 Ákose Jesus pā wuyoweew, á kekeskúk misekaweminukusewe kēche okemaw ustootin, ussitche míkwākinoowe ukohoon. Ákose Pilate omisse itāo, Wapumeék una napāo !

6 Ispe maka kēche ayumehåwekemawuk ussitche semakuniséwekemawuk weäpumat-chik, tāpwāwuk, omisse á itwātchik, Cheestahaskwas, cheestahaskwas. Pilate omisse itāo, Otineék keyawaw, mena cheestahaskwateék: chikāma neya numoweya kākwi á nayåtawúk ne miskān kitta ayat.

7 Jewuk omisse itāwuk, Net ayanan oonussoowāwin, mena n' oonussoowāwinenan óche oo ga nippéty, chikāma Munetoowe Koosisan-ékasoo.

8 ¶ Ispe maka Pilate peåtúk áwuko itwāwin, owusimā ákwa tapwā sákissew;

9 Mena keétwam peétokwāo oonussoowāwe-kumikoók, mena omisse itāo Jesusa, Tantā wåcheeyun ? Maka Jesus numma wawach nusk-wāwusehāo.

10 Ákose Pilate omisse itāo, Numma na ke wé ayumehin ? numma na ke kiskāyétan á ayayan soókatissewin kitta cheestahaskwatitan, mena á ayayan soókatissewin kitta pukitinitan ?

11 Jesus omisse itāo, Numoweya ke ga ayāty soókatissewin nantow kitta kē totoweyun, patima meeyikoweyun ispmík óche ; āwuk' óche una ka kē pukitinumask n' eyow owusimā misayew oo muchétewin.

12 Âkose âkota óche Pilate nutoonum kitta pukitinat : maka Jewuk tāpwāwuk, omisse isse, Keespin pukitinutche owa napāo, numoweya k' ooototāmimaw Cesar : piko oweyuk ka kēche okemākasoot nuspach isse ayimomāo Cesara.

13 Ispe maka Pilate peātūk āwuko itwāwin, pā wuyoweētahāo Jesusa, mena uppew oonussoowāwe uppewinik itta ā issenīkatāyik Usinewe-unaskanik, maka Hebrew keeswāwinik isse, Gabbatha.

14 Âkose mākwach muneeschekatāpun passover, mena nantow ātookwā ā apētakesikak : âkose omisse itāo Jewa, Wapumeék ke Kēche Okemamewaw !

15 Maka omisse isse tāpwāwuk, Sipwāta, sipwāta, cheestahaskwas. Pilate omisse itāo, Ne ga na cheestahaskwataw ke Kēche Okemamewaw ? Kēche ayumehāwekemawuk omisse itwāwuk, Numoweya petoos Kēche okemaw net ayawanan piko Cesar.

16 Âkose maka pukitinumowāo kitta cheestahaskwati meēt. Âkose otināwuk Jesusa, mena sipwātahāwuk.

17 ¶ Âkose weya ā pimoowutāt oo pimitaskwahikun itōtāo itta ostikwanekākunik ā

itumoōt, Hebrew keeswāwinīk Golgotha ka itumeēk :

18 Itta ācheestahaskwatatchik, ussitche nesoo kotuka, pāpāuk ayetow, ākose Jesus tustowitch.

19 ¶ Pilate maka mussināhum, mussināhikāwin, ākose ustaw pimitaskwahikunīk. Mena omisse itussināhikatāo, JESUS NAZARETHÍK ḌCHE oo KÉCHE OKEMANEWAWA JEWUK.

20 Oma maka mussināhikāwin mēchāt Jewuk kē ayumētawuk : weya itta Jesus ka kē cheestahaskwateēt kissegewak kēche waskahikuneskāk : mena Hebrewik kē itussināhikatāo, ussitche Greekik, mena Latinik.

21 Ākose oo kēche ayumehāwekemamewawa Jewuk omisse itāwuk Pilatea, Ākaweya mussināha, Oo Kēche Okemamewawa Jewuk ; maka una ka kē itwāt, Neya ne Kēche Tipāyimawuk Jewuk.

22 Pilate omisse itwāo, Unima ka kē mussināhuman, ne kē mussināhān.

23 ¶ Ākose semakunisuk, kā cheestahaskwatatchik Jesusa, otinumwāwuk oot ayoowinis eyewa, mena nāōtawāwuk, túto semakunis pūke ā ayat ; mena ussitche oot ukohooneyew : unima maka ukohoon numoweya kē kuskek-watāo, maka kē upēkatāo missewā.

24 Omisse maka ititoowuk, Ākaweya peekopitūtan, maka nutowe kiskāyētūtan, owāna kā ootayanit : kēche mussināhikāwina kitta kē tipepuyikee, omisse ka itwāmukūkee, Net ayoowinisa kē matinumatoowuk, mena net

ukohoon ḍche kē kootayéatumwuk owāna kā ootayanit. Ohoo kākwia semakunisuk ā kē itotūkik.

25 ¶ Akota maka oo' kaweya Jesus kissewak oo pimitaskwahikuník oo nepoweyéty, ussitche oo' kaweya oo' chewamiskwāmeyewa, Mary w'ewa Cleophas, mena Mary Magdalene.

26 Ispe maka Jesus weäpumat oo' kaweya, ussitche unehee kiskinóhumowakuna ā nepoweyit akota, unehee ka kē sakehat, omisse itāo oo' kaweya, Iskwāo, kunowapum ke' koosis!

27 Akose omisse itāo unehee kiskinóhumowakuna, Kunowapum ke' kawe! Akose āwuko tipähikun ḍche āwuko kiskinóhumowakun kē kewātahāo weya kāchewak w'ekēék isse.

28 ¶ Kā poonepuyik oma, Jesus ā kiskāyétük akwa kākeyow kākwia ā keesétaweēt, kēche mussināhikāwin kitta kē tipepuyeyik, omisse itwāo, ne nōtāyapakwan.

29 Akota maka kē ustaneuwunopun ussewut-chekun ā sakuskināk seewékapöe ḍche.: akose sakuskināhāwuk ikahepana seewékapöe ḍche, mena ustawuk ustakunuskoseék, akose oo' tooneyeék isse ustawāwuk.

30 Ispe maka Jesus kā ḍtinük seewékapöe, omisse itwāo, Keeséchekatāo: akose namiskwāyew, mena sipwāchākwāo.

31 ¶ Jewuk maka, chikāma mākwach mun-eeschekatāpun, meyowa āka pimitaskwahikuník kitta ayayikee ayumehākesikayike, (weya āwuko ayumehākesikaw ā kēche kesikak,)

seékimāwuk Pilatea oo' skateyewa kitta peek-wahikatāyikee, mena kitta otinimeét.

32 Ākose semakunisuk pā itōtāwuk, mena peekonumwāwuk oo' skateyewa unehee nistum, mena unehee utte uskoóch kotuka ka kē weche cheestahaskwatimeét.

33 Maka ispe wātētatchik Jesusa, mena weäpūtūkik assi ā kē nippeyit, numoweya peekonumwāwuk oo' skateyewa:

34 Maka pāuk semakunis mēchikewa óche tūkumāo oo' spikuyik, ākose sāmak kē wuyow-eepuyew mīkō mena nippe ākota óche.

35 Mena una ka kē wapūtūk achimoo, mena oot achimoowin tapwāwuneyew: mena kiskāyētum ā tapwāt, kitta kē tapwātumāk.

36 Weya ohoo kākwia kē tochekatāwa, kēche mussināhikāwin kitta kē tipepuyik, Numma wawach pāuk oo' skunim kitta peek-onumwan.

37 Mena maka kotuk kēche mussināhikāwin omisse itwāmukun, Kitta kunowapumāwuk unehee ka kē tūkumatchik.

38 ¶ Ākose uskoóch oma Joseph Arimathaea óche, ā ookiskinóhumowakunimimikoot Jesusa, maka kemooch weya ā koostat Jewa, pukoosāyimāo Pilatea kitta otinumwat w'eyoweyew Jesusa: ākose Pilate eyinumowāo. Pā itōtāo maka, ākose otinum w'eyaweyew Jesusa.

39 Mena Nicodemus ussitche pā itōtāo, una nistum ka kē pā natat Jesusa nepatipisk, mena

pātaw ā keyekowinikatāyik muskēke myrrh ussitche aloea, nantow metatūtoometunow tipapāskoochekun ā ispeečhe koosikwuneyik.

40 Ākose otinumwuk w'eyoweyew Jesusa, mena wāwākinumwuk wapiske pupukewuyan-ākinoōk ussitche unehee weēkemakooohoowina, ka isse totūkik Jewuk oweya nāhinatwawe.

41 Itta maka ka kē cheestahaskwateēt ētukwunopun kistikan; mena peēche kistikanik ayapun ooske chepuyekumik, itta āka chāskwa oweyuk ā kē áyeēt.

42 Ākota maka áyāwuk Jesusa chikāma Jewuk oo muneeschekāwe kesikamewaw óche; weya kissewak ā ayayik chepuyekumik.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XX.

Ā NISTUM kesikak āwuko ā ispuvik weputch pā itōtāo Mary Magdalene, kāyapitch ā wune-tipiskayik, chepuyekumikoōk isse, ākose wapumāo usineya ā kē otinimeēt chepuyekumikoōk óche.

2 Ākose sipwāpūtaw, mena otētāo Simon Peter, ussitche unehee kotuka kiskinōhumowakuna, Jesus ka kē sakehāpun, ākose omisse itāo, Kē otināwuk ka Tipāyéchekāyit chepuyekumikoōk óche, mena numoweya ne kiskāyē-tānan tantā kā áyatchik.

3 Peter maka wuyoweew, ussitche una kotuk kiskinōhumowakun, ākose pā itōtāwuk chepuyekumikoōk isse.

4 Ākose tapiskooch pimepūtawuk; ākose

una kotuk kiskinǒhumowakun nukutchevêhāo Petera, ākose weya nistum otêtum chepuyekumik.

5 Ākose ā nowukeet, mena peêche ā itapit, wapútum wapiske pupukewuyanākina ā ustāyikee; numoweya maka peétokwāo.

6 Ākose tukosin Simon Peter ā pimitissâwat, mena peétokwāo peêche chepuyekumikoôk, mena wapútum wapiske pupukewuyanākina ā ustāyikee,

7 Ussitche unima wapiskākin, ka kē ôche wāwākistikwanâpisoot, āka ā ussitustâyik itta wapiske pupukewuyanākina ā ustāyikee, maka ā kē wāwākinumoôt pâukwunoôk.

8 Ākose weesta peétokwāo una kotuk kiskinǒhumowakun, una nistum ka kē otêtûk chepuyekumik, mena kē wapútum, ākose kē tap-wâatum.

9 Weya āka châskwa ā kiskayétûkik kêche mussinâhikâwin, kittâ wuniskayit mena nippowinik ôche.

10 Ākose kewâwuk mena kiskinǒhumowakunuk weyawaw kâchewak oot étawinewâk isse.

11 ¶ Maka Mary nepowew wuyoweetimik chepuyekumikoôk ā matoot : mena mâkwach ā matoot, nowukeew, ākose peêche itapew chepuyekumikoôk,

12 Ākose wapumâo nesoo kêche utooskâ-yakuna ā uppeyit ā wapiskehooyit, pâuk ā uppit oo' stikwanîk itâkâ, ākose kotuk oo' siteyeêk itâkâ, itta w'eyow Jesus ka kē pimétineyik.

13 Ākose omisse itāwuk, Iskwāo, tanāke wāche matooyun? Omisse maka itāo, Chikāma ā kē otinatchik ka Tipāyimeyit, mena numoweya ne kiskāyētān tantā kā áyatchik.

14 Ākose oma kā itwāt, kwāskekawew, ākose wapumāo Jesusa ā nepoweyit, mena numoweya kiskāyētum āwukwune unehee Jesusa.

15 Jesus omisse itāo, Iskwāo, tanāke wāche matooyun? owāna nātoonowut? Awuko owa atookwā kistikāwe eyinew ā itāyētūk, omisse itāo, Okemaw, keespin kā otināwutā ota óche, wētumowin tantā kā áyut, ākose ne ga sipwātahaw.

16 Jesus omisse itāo, Mary, Kwāskekawew maka, ākose omisse itāo, Rabboni; Oke-maw ā itwāk.

17 Jesus omisse itāo, Ākaweya saminin; chikāma numoweya chāskwa ne kē ópiskan n' Ótawe isse: maka nasik ne' chewamuk, ākose omisse isik, n' ópiskan n' Ótawe isse, mena k' Ótawewaw isse; mena ne Munetoom isse, mena ke Munetoomewaw isse.

18 Mary Magdalene pā itōtāo mena wētumowāo kiskinōhumowakuna ā kē wapumat ka Tipāyēchekāyit, mena ā kē wētumakoot ohoo kākwia.

19 ¶ Ākose awuko ā kesikak ā otakosik nistum ā kesikak awuko ā ispuyik, ispe iskwātāma ā kē kipāhikatākee itta kiskinōhumowakunuk ā kē mawutchehitootchik weya ā koos-

tatchik Jewa, pā itōtāo Jesus mena nepowew tātawitch, ākose omisse itāo, Pāútukāyimoowin ke ga wē ayanawaw.

20 Mena ispe ākose kā itwāt, wapúteyāo oo' chécheä mena oo' spikuy. Ākose kiskinōhumowakunuk mumātakosewuk, ispe wēapumatchik ka Tipāyéchekāyit.

21 Ākose mena Jesus omisse itāo, Pāútukāyimoowin ke ga wē ayanawaw: tapiskooch n' Otawe ka kē isse issitissāhoot, ākose neesta ā isse issitissāhootukook.

22 Ākose ispe oma, kā itwāt, yāyātotowāo, ākose omisse itāo, Ótineék ka Kunatissit Áchâk.

23 Piko oweyuk oo muchētewina kā usānumwāk, usānumakoowisewuk; mena piko oweyuk oo muchētewina kā kipinumāk, kipinikatāyewa.

24 ¶ Maka Thomas, pāuk unekee metatūt nesoosap ka ítusseyit, Didymus ā issenīkasoot, numoweya kē wechāwāo ispe Jesusa tākosineyit.

25 Kotukuk kiskinōhumowakunuk maka omisse itāwuk, Ne kē wapumanan ka Tipāyéchekāt. Maka omisse itāo, Patima wapūtumwuke oo' chécheék ayāseétineyikee cheestahaskwana, mena ustayane ne' chéche peēche itta ā ayāseétineyikee cheestahaskwana, mena kotawinumane ne' chéche oo' spikāk, numoweya ne ga tapwātān.

26 ¶ Ākose kā poone ayānanāo kesikak oo kiskinōhumowakuna mena peēche ayayewa,

mena Thomas ā wechāwat: ākose pā itōtāo Jesus, iskwātāma ā kipāhikatāyikee, ākose ne-powew tātawitch, mena omisse itwāo, Pāútuk-āyimoowin ke ga wē ayanawaw.

27 Ākose omisse itāo Thomasa, Ota isse-chéchāye, mena wapūta ne' chécheä; mena ota issechéchāye, mena kotawina n' ispikāk : mena ākaweya anwāta, maka tapwāta.

28 Ākose Thomas nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Ne Tipāyéchekām mena ne Munetoom.

29 Jesus omisse itāo, Thomas, chikāma ā kē wapumeyun, ke kē tapwātān : sowāyé-takose-wuk unekee āka ka kē wapūtūkik, maka āye-wāk ka tapwātūkik.

30 ¶ Mena mēchāt kotuka kiskāhikuna kā-chenach kē totum Jesus ā wapumikoot oo kisk-inóhumowakuna, āka ā mussināhikatākee ota mussināhikuník :

31 Maka ohoo mussināhikatāwa, kittā kē tapwātumāk Jesus ā Christewit, oo' Koosisa Muneto ; mena ā tapwātumāk óche kittā kē ayayāk pimatissewin oo wéyoowin óche.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XXI.

Uskoōch ohoo kākwia Jesus mena wapūteyāo w'eyow ookiskinóhumowakuna wenepākoōk Tiberiasik ; mena omisse kē isse wapūteyāo w'eyow.

2 Oo mamowe ayātawaw Simon Peter, mena Thomas Didymus ka iteēt, ussitche Nathanael

Cana Galileeik ka ócheet, mena oo' koosisa Zebedee, ussitche nesoo kotuka oo kiskinó-humowakuna.

3 Simon Peter omisse itāo, ne nuttòwe nochekinosāwan. Omissé itāwuk, Neyanan mena ke ga wechāwitinan. Sipwātāwuk, mena poseuwuk mistiko chemaník sāmak; ākose āwuko ā tipiskayik numma kākwi kē nippā-tawuk.

4 Maka ākwa ispe wāchēchepuyik ā kāke-sāpayayik, Jesus nepowew chekepāk: maka kiskinóhumowakunuk numoweya kē kiskāyē-tumwuk āwukwune Jesusa.

5 Ākose Jesus omisse itāo, Owasisetik, ket ayanawaw na mechim? Omissé itāwuk, Numma.

6 Ākose omisse itāo, Pukustawāhoók áyupe kēcheniskik itākā mistiko chemaník, ākose ke ga miskānawaw. Ākose maka pukustawāwā-wuk, maka ākwa numoweya kē kuskētawuk kitta ópinatchik ā isse mēchāteyit kinosāwa.

7 Una maka kiskinóhumowakun Jesus ka kē sakehat omisse itāo Petera, Āwuko ka Tipāyéchekāt. Ispe maka Simon Peter peātūk āwukwune ka Tipāyéchekāyit, pukwūtāhototum oo nochekinosāo-usakuy, (weya ā mosāskutāt,) ākose pukustawāpuyehoo wenepākoók isse.

8 Ākose kotukuk kiskinóhumowakunuk pā itōtāwuk peéche upistche mistiko chemanisík; (weya āka wāyow uskeék ā óche ayatchik,

maka nantow nesoo metatútometunow tipáhik-una eyekoók,) á pimetapáatchik áyupeya ussitche kinosáwa.

9 Sámak maka ká kupatchik, wapútumwuk ákota iskotão kuskuskusáwa óche, mena kinosáwa á uppeyit túkoóch ákota, ussitche ayúkonawa.

10 Jesus omisse itão, Páseweékook kinosáwuk unekee óche unoóch ka ké nippáhákook.

11 Simon Peter itótão, ákose ukwasetapão áyupeya á sakuskináiyit missekinoáwa óche, metatútometunow mena neyanunometunow ussitche nistoo : mena á ata isse mécháttichik, áywéwâk numoweya áyupe ké peekopuyew.

12 ¶ Jesus omisse itão, Páche mechesook. Mena numma wawach páuk kiskinóhumowakuna ké kukwáchimik, Owána keya ? weya á kiskáyétükik áwukwune ka Tipáyéchekáyat.

13 Jesus maka pâ itótão, mena otinão ayúkonawa, ákose meeyão, mena kinosáwa ussitche.

14 Ákwa oma nistwaw á wapumikoot oo kiskinóhumowakuna Jesus, uspin ka ké wuniskat nippoowiník óche.

15 ¶ Akose ispe ká keese mechesootchik, Jesus omisse itão Simon Petera, Simon, oo' koosisa Jonas, owusimá na ke sakehin ispeéch okoo ? Omissé itão, Áhá, Tápáyéchekáyun ; ke kiskáyétân á sakehitán. Omissé itão, Usumik ne mayutchikoomisuk.

16 Omissé mena itão ákwa neswaw, Simon, oo' koosisa Jonas, ke sakehin na ? Omissé itão,

Āhā, Tāpāyéchekāyun ; ke kiskāyētān ā sakehitan. Omissé itāo, Usumik ne mayutchíkoomuk.

17 Omissé mena itāo ākwa nistwaw Simon, oo' koosisa Jonas, ke sakehin na ? Peter numma nāyéatum chikāma ākwa nistwaw omisse ā itikoot, Ke sakehin na ? Ākose omisse itāo, Tāpāyéchekāyun, ke kiskāyētān kākeyow kākwia ; ke kiskāyētān ā sakehitan. Jesus omisse itāo, Usumik ne mayutchíkoomuk.

18 Tapwā, tapwā, k' ititin, Ispe ā oskatisseyun, ke kē pukwútāhosooóty, mena ke kē pim-ōtāty piko itta ā itayéatumun : maka ispe kis-sāyineweyune, ke ga soowiniskāyin, ākose kotuk ke ga pukwútāhook, mena ke ga itōtahik itta āka ā nutowāyéatumun.

19 Oma kē itwāo, ā kiskahúk kāko nippoo-win kā óche muméchimayit Munetooowa. Ākose oma kā itwāt, omisse itāo, Pimitissáhoon.

20 Ākose Peter, ā kwáskekawit, wapumāo unehee kiskinóhumowakuna Jesusa ka sakehayit ā pimitissáhikāyit ; ka kē asputisimoot waskekuneyeék tipiskinākwāwinik, mena ka kē itwāt, Tāpāyéchekāyun, owāna una kā utawakāt k' eyow ?

21 Peter ā wapumat omisse itāo Jesusa, Tāpāyéchekāyun, kākwi kā totuk owa napāo ?

22 Jesus omisse itāo, Keespin net itayéétān kitta pāhoot eyekoók kā tukosineyan, tanse

weya keya āwuko kā itapuchétayun ? pimitis-sāhoon keya.

23 Ākose oma itwāwin pupamepuyew keyekow kiskinōhumowakunuk, aka una kiskinōhumowakun kitta nippit : ayewāk maka Jesus numoweya omisse kē itāo, Numoweya kitta nippew ; maka, Keespin net itāyētān kitta pāhoot eyekoōk kā tukosineyan, tanse weya keya āwuko kā itapuchétayun ?

24 ¶ Āwuko owa kiskinōhumowakun ka wētūk ohoo kākwia, mena ka kē mussināhūk ohoo kākwia : mena ne kiskāyētānan ā tapwā-wuneyik oo wētumakāwin.

25 Mena kāyapitch étukwunwa kotuka mēchāt kākwia Jesus ā kē totūk, āwukwunee keespin kākeyow mussināhikatāyikee, mas-kooch āpo numoweya ota uskeeēk kitta kē tāp-ustāpunee mussināhikuna kā mussināhikatāk-wapunee. Amen.

